OPOREZIVANJE TURISTIČKIH USLUGA PDV-OM

Titlić, Matea

Undergraduate thesis / Završni rad

2018

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:124:946437

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-29**

Repository / Repozitorij:

REFST - Repository of Economics faculty in Split

SVEUČILIŠTE U SPLITU

EKONOMSKI FAKULTET

ZAVRŠNI RAD

OPOREZIVANJE TURISTIČKIH USLUGA PDV-OM

Mentor:

Mr.sc. Renko Letnić

Student:

Matea Titlić

Matični broj: 4150880

Split, kolovoz, 2018.

SADRŽAJ:

1. UVOD ...……..…… 4

1.1. Problem istraživanja ……...……... 4

1.2. Predmet istraživanja ……... 5

1.3. Ciljevi istraživanja ……...……... 5

1.4. Metode istraživanja …….…... 5

1.5. Struktura rada……..6

2. VAŽNOST TURIZMA ZA HRVATSKO GOSPODARSTV…….....7

3. OSNOVNA OBILJEŽJA POREZA NA DODANU VRIJEDNOST U REPUBLICI HRVATSKOJ …….…….. 8

3.1. Mjesto oporezivanja ……...…… 11

3.2. Predmet oporezivanja …….….. 11

3.3. Porezni obveznik ……... 12

3.3.1. Obrtnik ili druga samostalna djelatnost kao član društva.....14

3.3.2. Poduzetnici koji nisu obveznici PDV-a.....14

3.4. Porezna osnovica …..……. 15

3.5. Stope PDV-a u Hrvatskoj …….…… 16

4. OPOREZIVANJE TURISTIČKIH USLUGA U SUSTAVU PDV-a……... 17

5. ANALIZA ISTRAŽIVANJA …….. 19

5.1. Sadašnja i potencijalno najprimjerenija stopa PDV-a ……..……... 20

5.2. Odnos stopa PDV-a između Hrvatske i drugih zemalja …….……... 24

5.3. Pozitivni i negativni učinci koji su nastali oporezivanjem turističkih usluga PDV- om …….. 25

5.3.1. Pozitivni ekonomski učinci nastali oporezivanjem PDV-o u turizmu ……..... 25

5.3.2 Negativni ekonomski učinci turizma nastali oporezivanjem PDV-om u turizmu …… 26

6. ZAKLJUČAK …….. 28

SAŽETAK..... 30

SUMMARY..... 31

PRILOG ……. 32

LITERATURA ……..…… 34
POPIS GRAFIKONA …….. 36
POPIS PRILOGA …….....…….. 37

1. UVOD

1.1. Problem istraživanja

Proces globalizacije omogućio je razvoj turizma kako u svijetu tako i u Hrvatskoj. Danas je Hrvatska jedno od najposjećenijih i najvažnijih turističkih odredišta. Hrvatska svojim prirodnim ljepotoma kao što je čisto tirkizno more, autohtona hrvatska arhitektura. nacionalni parkovi, spomenicima pod zaštitom UNESCO-a te povoljnom klimom, privlači turiste diljem svijeta.
Turistička potražnja za Hrvatskom raste. Nacionalni i regionalni turistički brendovi sve su prepoznatiji i dobivaju na vrijednosti.
Tehnološki razvoj, brojne pogodnosti i funkcionalnosti omogućile su razvoj napredne tehnologije koja stavlja ljudsku komunikaciju i interakciju na najviši nivo, a samim time, utječe i na povećanje obujma turističkih kretanja. Povećanje obujma turističkih kretanja znači i povećanje prihoda od turizma. Turizam kao djelatnost ima značajnu ulogu u hrvatskom gospodarstvu, a njegov utjecaj uočljiv je i u drugim djelatnostima, poglavito u trgovini.
Turizam je ključni nacionalni gospodarski sektor i najveći razvojni potencijal, što prepoznaje i nacionalna strategija razvoja turizma.

Postojanje turističkog potencijala uočila je na odgovarajući način i porezna politika.
Porez na dodanu vrijednost ključna je sastavnica porezne politike u turizmu, putem svog utjecaja na cijene, potražnju a time i na ukupnu potrošnju, no također i na mogućnost razvoja odnosno na investicijski potencijal sektora.

1.2. Predmet istraživanja

Predmet istraživanja jest optimalna visina PDV-a u oporezivanju turističkih usluga. Analizirat ćemo oporezivanje PDV-om u Hrvatskoj te, pojasniti prednosti i nedostatke koje donosi oporezivanje. Objasniti ćemo utjecaj PDV-a na konkurentnost usluga smještaja i ugostiteljstva u hotelima i kampovima u Hrvatskoj. Analizirat ćemo učinke koje su polučile primjenjivane stope PDV-a na različite segmente turističkih usluga (hoteljerstvo, ugostiteljstvo itd.) u Hrvatskoj. Također ćemo analizirati visinu PDV-a u drugim konkurentskim zemljama koje primjenjuju drugačije stope PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga negoli u Hrvatskoj.

1.3. Ciljevi istraživanja

Iz svega predhodnog navedenog proizlaze sljedeći ciljevi:

- istražiti koja stopa PDV-a je najprimjerenija u Hrvatskoj
- istražiti visinu stope PDV-a u zemljama konkurentima
- istražiti pozitivne i negativne učinke koji su nastali oporezivanjem turističkih usluga PDV-om

1.4. Metode istraživanja

Pri izradi rada, primjenjene metode istraživanja koristila sam kako bih kvalitetno istražila, obradila zadanu temu - Oporezivanje turističkih usluga PDV-om. Koristila sam metodu sinteze i analize kako bih na primjeren način iznijela relevantne činjenice i informacije na zadanu temu kroz cijeli tekst. Statističkom metodom sam iskazala mišljenje i stavove ispitanika iz anketirane skupine u poglavlju 5. Deskriptivna metoda korištena je kako bih opisala promatrane aktivnosti u poglavlju 2 i 3. Komparativnom metodom sam ciljano usporedila sustav oporezivanja turističkih usluga PDV-om u Hrvatskoj i zemljama konkurentima u poglavlju 5.2.

Dijalektička metoda je korištena ponajviše u zaključku kako bih iskazala suprostavljeni stav između Zakona o PDV-u, odnosno stručnjaka i političara koji su taj zakon donijeli i turističkih djelatnika, ugostitelja, iznajmljivača itd.

1.5. Struktura rada

Završni rad, uključujući uvod i zaključak, sastoji se od 6 cjelina.

U uvodu je predstavljen glavni problem te cilj rada, koji su se u nastavku postepeno obrađivali. Da bi razjasnili temu koja nam se javlja kao 3. cjelina, a to je - Osnovna obilježja poreza na dodanu vrijednost u Republici Hrvatskoj, bilo je potrebno obradili temu - Važnost turizma za hrvatsko gospodarstvo, koja nam se javlja kao 2. cjelina.

U 4. cjelini razrađuje se oporezivanje turističkih usluga u sustavu PDV-a, što je i ujedno zadana tema rada. U sklopu te cjeline razjašnjeno je koja je sadašnja i potencijalno najprimjerenija stopa PDV-a, odnos stopa PDV-a između Hrvatske i dr. zemalja, te pozitivni i negativni učinci koji su nastali oporezivanjem turističkih usluga PDV-om.

Nakon 4. cjeline sljedi zaključak koji daji izravno mišljenje i komentar na zadanu temu.

2. VAŽNOST TURIZMA ZA HRVATSKO GOSPODARSTVO

U današnje se vrijeme turizam može smatrati jednom od najbrže rastućih gospodarskih grana u cijelom svijetu pa tako i u Republici Hrvatskoj. Upravo zato turizam u brojim državama ima veoma važnu ulogu, ne samo da je bitna ekonomska stavka, nego se može reći da je on pokretač svih gospodarskih aktivnosti. U Republici Hrvatskoj ta je uloga još i bitnija. Kada govorimo o ulozi turizma u Republici Hrvatskoj moramo uzeti u obzir njegov ukupan, izravan i neizravan doprinos gospodarstvu Hrvatske. Utjecaj na BDP, uravnoteženje trgovinske bilance i smanjivanja nezaposlenosti samo su neki od učinaka koji se ostvaruju turizmom.

Tim učincima osnažuje se cijelo društvo i zajednica. Hrvatska, kao zemlja s velikim turističkim potencijalom, jednostavno nije smjela propustiti priliku postati jedna od najvažnijih turističkih destinacija na Mediteranu. Shodno tome, nakon stjecanja samostalnosti, mnogi znanstvenici, političari, poduzetnici i lokalni stanovnici uvidjeli su sve koristi kojima turizam može pomoći daljnjem razvitku i poboljšanju gospodarske situacije u zemlji.

Suvremena perspektiva turizma u Hrvatskoj ukazuje na postojanje dobrih preduvjeta za postizanje uspjeha na turističkom tržištu te ostvarenju gospodarskog razvitka. Zato su pomoću istraživanja različitih turističkih potreba nastali brojni strateški planovi upravljanja turizmom u svrhu njegovog što boljeg i kvalitetnijeg razvitka. Danas, upravljanje turizmom predstavlja veoma bitan čimbenik pri kreiranju nacionalne gospodarske politike upravo iz razloga njegovog velikog utjecaja na državu. [1]

Kad govorimo o važnosti turizma, već na primjeru iz 2011. godine, vidimo da sa 15-20% udjela u nacionalnom proizvodu i s oko 15% udjela u zapošljavanju, da je turizam jedan od ključnih gospodarskih sektora. Dodatno, sve globalno relevantne institucije i prognoze govore u prilog tezi da je turizam ključ za bržu integraciju Hrvatske u globalnu ekonomiju i društvo.

Većina industrije proizvođača (zdrava hrana, ponuda nacionalnih identitetskih proizvoda…) kao i industrija komunikacije, cestovnog, avionskog i brodskog prometa gotovo su uvjetovane turističkim tržištem te imaju važnu ulogu u stvaranju dodatne vrijednosti u turizmu.[2]

[1] Turizam u gospodarskom sustavu (2007.), Branko Blažević
[2] Poslovni dnevnik: Značenje strategije turizma za Hrvatsku (29.06.2011.), Kristian Šustar

3. OSNOVNA OBILJEŽJA POREZA NA DODANU VRIJEDNOST U REPUBLICI HRVATSKOJ

Porez na dodanu vrijednost (engl. Value –Added Tax) jest porez koji se obračunava i plaća u svim fazama proizvodnog i prometnog ciklusa, ali tako da se u svakoj fazi oporezuje samo iznos dodane vrijednosti koja se ostvarila u toj fazi proizvodno-prometnog ciklusa.[3]

PDV je vrlo složeni porez stoga razlikujemo tri njegova oblika:
proizvodni, dohodovni i potrošni oblik. Svaki od tih oblika može se zasnivati na dva načela, načelu podrijetla i načelu odredišta, dok se sam iznos poreza može izračunati prema tri različite metode: zbrajanja, oduzimanja i kreditnoj metodi.[4]

U zemljama Europske unije, kao i u najvećem broju ostalih zemalja, u primjeni je potrošni oblik poreza na dodanu vrijednost, koji se primjenjuje prema načelu odredišta, a iznos porezne obveze izračunava se pomoću kreditne metode.[5]

Uvođenjem PDV-a nastojali su se ukloniti nedostaci drugih oblika oporezivanja prometa jer PDV, zbog načina na koji se obračunava i plaća, ostvaruje određene prednosti. Najvažnije su prednosti: neutralnost PDV-a u poduzetničkom području, automatsko razlikovanje krajnje potrošnje od utroška za proizvodnju i daljnju prodaju, otežano izbjegavanje plaćanja poreza, izostanak kumulativnog učinka, široka porezna osnovica i izdašnost prihoda.[6]

---

[3] , Narodne novine : Hrvatski fiskalni sustav, Jelčić, Bo., Lončarić-Horvat, O., Šimović, J., Arbutina, H., Mijatović, N., (2004), str. 54.
[4] Strukturirano prema: PROBLEMATIKA UTVRĐIVANJA BROJA I ISINE STOPA POREZA NA DODANU VRIJEDNOST, Cindori, S., Pogačić, L., (29.11. 2010.)
[5] Strukturirano prema: PROBLEMATIKA UTVRĐIVANJA BROJA I ISINE STOPA POREZA NA DODANU VRIJEDNOST, Cindori, S., Pogačić, L., (29.11. 2010.)
[6] Strukturirano prema: PROBLEMATIKA UTVRĐIVANJA BROJA I ISINE STOPA POREZA NA DODANU VRIJEDNOST, Cindori, S., Pogačić, L., (29.11. 2010.)

Poreze dijelimo na više načina, ali najčešća podjela je na izravne i neizravne poreze. Izravni porezi su oni koje uplaćujemo osobno ili ih za nas uplaćuje poslodavac u državnu blagajnu. Ti se porezi zaračunavaju u određenom postotku na naš dohodak ili imovinu i po pravilu se ne mogu prevaliti na drugoga. To znači da onaj tko porez plaća, porez i snosi. Izravni su porezi, na primjer, porez na dohodak koji plaćamo iz plaće, autorskog honorara ili obrta, porez na dobit koji plaćaju poduzeća.
Neizravne poreze ne snosi onaj tko ih uplaćuje u državni proračun, već ih najčešće prevaljuje na druge. Porezni obveznici neizravnih poreza kroz cijenu svojih dobara i usluga prevaljuju teret tih poreza na krajnjeg potrošača, tj. na građane. Najpoznatiji neizravni porez je porez na dodanu vrijednost (PDV), a osim njega neizravni porez su trošarine i porez na promet nekretnina.[7]
Izravne poreze smatramo razmjerno postojane, pravedne, neelastične, neugodne i kod njih nema općenitosti plaćanja, dok je kod neizravnih poreza drugačija situacija. Neizravni su elastični, nesocijalni, ugodni za plaćanje, izdašni, prevaljivi i obavezni.[8]

Porezni sustav RH dijeli se:[9]

- državni porezi (u koji spada porez na dodanu vrijednost)
- županijski porezi
- gradski ili općinski porezi
- zajednički porezi
- porezi na dobitke od igara na sreću i naknade na priređivanje igara na sreću
- naknada za priređivanje nagradnih igara

[7] Porezni obveznik.net: Porezni sustav RH (24.07.2017)
[8] Wikipedija: Porezi
[9] Porezna uprava: Porezni sustav Republike Hrvatske

PDV, punim imenom porez na dodanu vrijednost je suvremeni oblik oporezivanja potrošnje, koji spada u državne poreze. Porez na dodanu vrijednost (PDV) je, pojednostavljeno rečeno, porez na potrošnju, jer se plaća prilikom kupnje i uvoza dobara i korištenja usluga, te na isporuke dobara i usluga što se obave uz djelomičnu naknadu, bez naknade u nepoduzetničke svrhe ili uz povoljnije uvjete. Poduzetnici koji su u sustavu PDV-a taj porez obračunavaju i naplaćuju po računima za isporučena dobra i obavljene usluge kupcima tih dobara i usluga. Prihod od PDV-a ide u proračun Republike Hrvatske.
U Hrvatskoj, sustav PDV-a, primjenjuje se od 1. siječnja, 1998.godine.

Opća stopa PDV-a iznosi 25%[10], te se ta ista stopa primjenjuje na ugostiteljske usluge (vanpansionske). Dok se u turizmu snižena stopa od 13%[11] primjenjuje za:

- usluge smještaja ili smještaja s doručkom, polupansiona ili punog pansiona u hotelima ili objektima slične namjene, uključujući smještaj za vrijeme odmora, iznajmljivanje prostora u kampovima za odmor ili u mjestima određenima za kampiranje te smještaj u plovnim objektima nautičkog turizma,
- usluge pripremanja hrane i obavljanje usluga prehrane u ugostiteljskim objektima te pripremanje i usluživanje bezalkoholnih pića i napitaka, vina i piva u tim objektima.

[10] Porezna uprava: 4. POREZ NA DODANU VRIJEDNOST (PDV)
[11] Hrvatska obrtnička komora: Koje su stope poreza na dodanu vrijednost?

3.1. Mjesto oporezivanja

Porez na dodanu vrijednost plaća se prema mjestu isporuke dobara ili obavljanja usluga, pri čemu se tuzemstvo smatra jednim mjestom isporuke dobara, odnosno obavljanja usluga.

Mjestom isporuke dobara razumijeva se: [12]

1. mjesto gdje se dobro nalazi u trenutku isporuke ako nije otpremljeno. Ako je dobro otpremljeno, tada se smatra da je mjesto isporuke dobra ono mjesto na kojemu se ono nalazilo na početku otpreme,
2. mjesto postavljanja dobra koje postavlja isporučitelj ili netko u njegovo ime.

Mjestom obavljanja usluga razumijeva se sjedište poduzeća koje obavlja usluge ili mjesto gdje se usluge stalno obavljaju. Ako uslugu obavi poslovna jedinica, onda se mjestom obavljanja usluge smatra mjesto sjedišta poslovne jedinice. Ako takvo mjesto nepostoji, tada se mjestom obavljanja usluge smatra mjesto gdje poduzetnik koji obavlja uslugu ima svoje stalno boravište ili prebivalište.

3.2. Predmet oporezivanja

Predmet oporezivanja porezom na dodanu vrijednost je promet dobara i usluga. Međutim, PDV kao prometni porez opterećuje potrošnju privatnih osoba ili tzv. Krajnju potrpšnju, iako se plaća u svakom prometu (svakoj prometnoj fazi) zbog čega se i zove svefazni porez na promet. Subjekti koji u prometu nisu krajnji potrošači mogu odbiti PDV zaračunan po ulaznim prometima kao pretporez, dok krajnji potrošači to ne mogu učiniti i time snose porezni teret. Činjenica da se ovim porezom oporezuje krajnja potrošnja upućuje na zaključak da je PDV neutralan u odnosu na rashode poduzetnika, odnosno ne utječe na njihovu konkurentnost. No, PDV je samo nominalno neutralan budući da se od poduzetnika zahtjeva financijski angažman za plaćanje svote PDV-a, neovisno o tome je li on naplatio svoju isporuku.

[12] Narodne novine (2013.), Mjesto oporezivanja, Pravilnik o Zakon poreza na dodanu vrijednost, čl. 12

Ovaj porez država naplaćuje u svakoj prometnoj fazi, pri čemu joj ostaje iznos poreza na dodanu vrijednost (kao razlika inputa i autputa), ne čekajući krajnju potrošnju. U situacijama koje su zakonom određene kao krajnja potrošnja. PDV je poduzetnicima trošak.[13]

PDV se plaća na:[14]

- na isporuke svih vrsta dobara (proizvoda, roba, novoizgrađenih građevina, opreme i slično) i na sve obavljene usluge u tuzemstvu uz naknadu što ih poduzetnik plaća
- na vlastitu potrošnju
- isporuke svih vrsta dobara i sve usluge što se obavljaju na osnovi zakonskih odredbi ili odluka državnih tijela,
- na uvoz dobara u tuzemstvo, pri čemu se pod uvozom razumijeva i unos i prijam i drugi oblici uvoza dobara.

3.3. Porezni obveznik

Iako kupnjom nekog dobra ili plaćanjem neke usluge svaki građanin snosi PDV koji je uračunan u cijenu, to ne znači da je obveznik PDV-a. Porezni obveznik je poduzetnik-pravna i fizička osoba, koja isporučuje dobra i usluge.

Obveznik PDV-a je:[15]

- poduzetnik koji isporučuje dobra ili obavlja usluge
- uvoznik dobara iz inozemstva u tuzemstvo
- izvoznik koji ne naplati izvezena dobra na način propisan Zakonom o PDV-u
- izdavatelj računa koji nije porezni obveznik, ali u računu posebno iskaže PDV
- domaći poduzetnik koji je kupac usluge koju obavi poduzetnik sasjedištem u inozemstvu

[13] Porez na dodanu vrijednost (2008), Katica Amidžić Peročević, Zdravka Barac, Ida Dojčić, Ljubica Javor, Zvonko Koprivčić, Krešimir Vranar, str 23.
[14] Porez na dodanu vrijednost (2008), Katica Amidžić Peročević, Zdravka Barac, Ida Dojčić, Ljubica Javor, Zvonko Koprivčić, Krešimir Vranar, str 23.
[15] Porez na dodanu vrijednost (2008), Katica Amidžić Peročević, Zdravka Barac, Ida Dojčić, Ljubica Javor, Zvonko Koprivčić, Krešimir Vranar, str 105.

Poduzetnik je, najčešće, i porezni obveznik.

Porezni obveznici mogu biti stalni i povremeni, ovisno o vrsti prometa kojeg obavljaju i utvrđenom poreznom statusu, te postojanju poslovne povezanosti i inozemstvom.

Stalni porezni obveznici su poduzetnici koji obavljaju isporuke dobara i usluga. To su poduzetnici koji prodaju proizvode, robu, nekretnine i druge predmete u tuzemstvu uz naknadu.

Pri tome nije bitno obavljaju li to kao svoju redovnu gospodarsku djelatnost, odnosno rade li to na temelju zakosnkih odredbi ili odluka državnih tijela, ili to čine svojim zaposlenima ili članovima njihove obitelji.

Stalni porezni obveznici su i poduzetnici koji se kontinuriano bave uvozom dobara u tuzemstvo, iako nisu navedeni kao stalni porezni obveznici.

Stalni porezni obveznici su i izvoznici dobra koji ne plaćaju PDV na izvezena dobra, ali imaju pravo na odbitak predporezan kao i sva druga prava i obaveze koje proistječu iz statusa obveznika PDV-a.[16]

Povremeni porezni obveznik je poduzetnik za određene posebno propisane slučajeve oporezivanja, kao i stalni porezni obveznik, koji ima povremenu obvezu plaćanja PDV-a u nekim situacijama, kao što je:[17]

- u slučaju kada poduzetnik nije obveznik PDV-a, ali u računu posebno iskaže PDV i plati,
- kada kupi uslugu poduzetnika koji ima sjedište u inozemstvu, a usluga podliježe oporezivanju u tuzemstvu, dužan je obračunati i platiti PDV na vrijednost usluge,
- građani kao povreeni porezni obveznici PDV-a pri unosu dobara u tuzemstvo.

[16] Porez na dodanu vrijednost (2008), Katica Amidžić Peročević, Zdravka Barac, Ida Dojčić, Ljubica Javor, Zvonko Koprivčić, Krešimir Vranar, str. 106.

[17] Porez na dodanu vrijednost (2008), Katica Amidžić Peročević, Zdravka Barac, Ida Dojčić, Ljubica Javor, Zvonko Koprivčić, Krešimir Vranar, str. 107.

3.3.1. Obrtnik ili druga samostalna djelatnost kao član društva

Fizička osoba koja obavlja samostalnu djelatnost kao obrt ili neku drugu djelatnost, a istodobno je i član trgovačkog društva, ima različiti status po propisima o PDV-u. Ako fizička osoba ima obrt ili obavlja drugu samostalnu djelatnost i pri tome ispunjava uvjete za status poreznog obveznika, obveznik je PDV-a, jer je porezni obveznik društvo, te on kao član ne snosi porezne obveze društva. Takva osoba nije obveznik PDV-a niti kada prodaje udjel u društvu, jer je prodaja udjela oslobođena od plaćanja PDV-a**.** [18]

3.3.2. Poduzetnici koji nisu obveznici PDV-a

Pravne i fizičke osobe koje su, u smislu propisa o PDV-u smatraju poduzetnicima, ali su njihove isporuke dobara i obavljene usluge oslobođene oporezivanja, nisu porezni obveznici za ukupnu djelatnost koju obavljaju, jer su izuzeti od oporezivanja po svom status, kao što su banke i osiguravajuća društva. Druge osobe su izuzete putem djelatnosti kojom se bave, kao što je iznajmljivanje stambenih prostorija, a treće osobe su izuzete kombinacijom djelatnosti i statusa, a to su ustanove koje obavljaju zdravstvene, obrazovne i socijalne usluge.[19]

[18] Porez na dodanu vrijednost (2008), Katica Amidžić Peročević, Zdravka Barac, Ida Dojčić, Ljubica Javor, Zvonko Koprivčić, Krešimir Vranar, str. 108.
[19] Porez na dodanu vrijednost (2008), Katica Amidžić Peročević, Zdravka Barac, Ida Dojčić, Ljubica Javor, Zvonko Koprivčić, Krešimir Vranar, str. 113.

Dakle, poduzetnici koji nisu porezni obveznici PDV-a jesu:[20]

- iznajmljivači stambenih prostorija,
- banke, štedionice i štedno-kreditne organizacije te društva osiguranja i reosiguranja i HNB
- doktori medicine i stomatologije, te medicinske sestre i fizioterapeutski tehničari te biokemijski labaratoriji koji pružaju usluge u privatnoj praksi,
- ustanove za socijalnu skrb,
- ustanove za dječju skrb i mladež,
- predškolske ustanove, osnovne, srednje i visokoškolske ustanove te ustanove učeničkog i studentskog standard
- vjerske zajednice i ustanove
- javne ustanove u kulturi

3.4. Porezna osnovica

Osnovica poreza na dodanu vrijednost je naknada za isporučena dobra ili obavljene usluge. Naknadom se smatra sve ono što primatelj dobara ili usluga treba dati ili platiti za isporučena dobra i obavljene usluge, osim poreza na dodanu vrijednost. U poreznu osnovicu ulazi i sve ono što neka druga osoba, a ne primatelj dobara ili usluga, treba dati ili platiti poduzetniku za isporučena dobra ili obavljene usluge.[21] U poreznu osnovicu ne ulaze iznosi koje poduzetnik zaračuna, primi ili izda u ime i za račun druge osobe. U poreznu osnovicu ne ulaze sniženja cijene i popusti što se kupcu odobre u trenutku ispostavljanja računa.

Ako se porezna osnovica promijeni naknadno zbog različitih vrsta popusta ili nemogućnosti naplate, tada poduzetnik koji je isporučio dobroili obavio uslugu može ispraviti (smanjiti) iznos poreza, tek nakon što poduzetnik kome su isporučena dobra ili obavljene usluge ispravi (smanji) odbitak pretporeza i o tome pisano izvijesti isporučitelja.[22]

[20] Porez na dodanu vrijednost (2008), Katica Amidžić Peročević, Zdravka Barac, Ida Dojčić, Ljubica Javor, Zvonko Koprivčić, Krešimir Vranar, str. 113

[21] Narodne novine (2013.), Porezna osnovica, Pravilnik o Zakon poreza na dodanu vrijednost, čl. 33

[22] Zakon oporezu na dodanu vrijednost -Narodne novine

Ako je porez na dodanu vrijednost obračunan i plaćen pri uvozu odbijen kao pretporez, a naknadno je snižen ili nadoknađen, tada uvoznik mora za pripadni iznos ispraviti odbitak pretporeza. Ispravak porezne osnovice obavlja se i u slučaju kada se porezna osnovica promijeni na više. Ispravci se moraju obaviti u obračunskom razdoblju u kojemu je promijenjena porezna osnovica.Pri razmjeni i drugim sličnim poslovima porezna osnovica je vrijednost dobara ili usluga koje su predmet razmjene.

Ako se neka gospodarska cjelina ili pogon u cijelosti prenese, tada je osnovica pojedinačna naknada za svaki preneseni predmet s tim, da zbroj svih tih pojedinačnih naknada čini ukupnu naknadu za tu gospodarsku cjelinu ili pogon umanjenu za vrijednost nekretnina koje se oporezuju po posebnom propisu. Preuzeti se dugovi ne odbijaju od osnovice.

Ako obračunani porez na dodanu vrijednost pri stjecanju gospodarske cjeline ili pogona stjecatelj u cijelosti može odbiti kao pretporez, tada se ne plaća porez na dodanu vrijednost, a taj se prijenos smatra neoporezivim.[23]

3.5. Stope PDV-a u Hrvatskoj

Osnovna stopa poreza na dodanu vrijednost je 25%.

Porez na dodanu vrijednost plaća se po stopi od 5% na:[24]

- sve vrste kruha,
- sve vrste mlijeka (kravlje, ovčje, kozje), koje se stavlja u promet pod istim nazivom u tekućem stanju, svježe, pasterizirano, homogenizirano, kondenzirano (osim kiselog mlijeka, jogurta, kefira, čokoladnog mlijeka i drugih mliječnih proizvoda), nadomjestke za majčino mlijeko,
- knjige stručnog, znanstvenog, umjetničkog, kulturnog i obrazovnog sadržaja, udžbenike za pedagoški odgoj i obrazovanje, za osnovno, srednje i visoko obrazovanje, otisnute na papiru ili na drugim nositeljima teksta uključivo i CD-ROM, video kasetu i audio kasetu,
- lijekove određene Odlukom o utvrđivanju Liste lijekova Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje,

[23] Zakon oporezu na dodanu vrijednost -Narodne novine, br. 73/13, 148/13,143/14, 115/16;
[24] Strukturirano prema: Zakon oporezu na dodanu vrijednost -Narodne novine

- proizvode koji se kirurškim putem ugrađuju u ljudsko tijelo -implantati
- znanstvene časopise,
- usluge javnog prikazivanja filmova

Porez na dodanu vrijednost plaća se po stopi od 13% na:[25]

- usluge smještaja ili smještaja s doručkom, polupansiona ili punog pansiona u svim vrstama komercijalnih ugostiteljskih objekata i usluge agencijske provizije za naprijed navedene usluge,
- novine i časopise otisnute na papiru koji izlaze dnevno i periodično, osim na one koji u cijelosti ili uglavnom sadrže oglase ili služe oglašavanju.

4. OPOREZIVANJE TURISTIČKIH USLUGA U SUSTAVU PDV-a

Kao što je ranije spomenuto sustav PDV-a u Hrvatskoj uveden je 1. siječnja 1998. kao novi oblik poreza na promet po Zakonu o porezu na dodanu vrijednost. Zakon je usvojen polovicom 1995. godine, ali je njegova primjena odgađana zbog političkih i gospodarskih razloga sve do 1998. godine.[26]

Tih godina tj. u početku u primjeni je bila jedinstvena stopa PDV-a od 22%. To znači da se ta stopa primjenjivala i u turizmu. Primjena samo jedne stope PDV-a jednostavnija je od primjene više njih, što je primijetila i porezna politika. Primjenom samo jedne stope ostvaruju se fiskalni i gospodarski ciljeve a primjenom većeg broj stopa ispunjavaju se pritom i socijalni ciljevi.[27]

Tih prvih godina u kojima se primjenjivala takva stopa PDV-a, turizam se nije promatrao kao povlaštena djelatnost, nego kao svaka druga. Njen potencijal nije dolazio do izražaja, stoga nije ni bilo potrebe da se stopa PDV-a u turizmu modificira.

[25] Zakon oporezu na dodanu vrijednost -Narodne novine

[26] Porezni vijesnik (2016.): Promjene poreza na dodanu vrijednost u Hrvatskoj u novom tisućljeću, Predrag Bejaković, str. 155.

[27] Hrčak: PROBLEMATIKA UTVRĐIVANJA BROJA I VISINE STOPA POREZA NA DODANU VRIJEDNOST (2010), Sonja Cindori, Lana Pogačić

Tjekom godina turistički djelatnici i turističke agencije uvidjele su da se Hrvatska nalazi u neravnopravnom položaju u odnosu na druge konkurentne turističke zemlje, poglavito zemlje Mediterana. Stopa PDV-a nije odgovarala konkurentskim, te se stovrila potreba za promjenama koje bi hrvatsku smjestile u povoljniji položaj.

Stoga kako bi se stvari promijenile od 01. listopada 1999. godine Hrvatski sabor donosi novi Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodanu vrijednost kojim stopa od 22% ostaje nepromijenjena, ali se određuje nova nulta stopa (0%) prema kojoj, porez na dodanu vrijednost se ne plaća na: sve vrste kruha, sve vrste mlijeka, određene knjige, određene lijekove, implatante i dr.[28]

01.siječnja 2001. uvodi se oporezivanje nultom stopom usluga organiziranog boravka koje se plaćaju doznakama iz inozemstva[29]. Tim potezom donekle se popravio status turizma u Hrvatskoj no ne upotpunosti.

01. siječnja 2006. u Hrvatskoj, nulta stopa za turizam zamjenjuje se sniženom stopom u visini 10% na usluge smještaja ili smještaja s doručkom, polupansiona ili punog pansiona u svim vrstama komercijalnih ugostiteljskih objekata i usluge agencijske provizije za navedene usluge.[30] Komercijalnim ugostiteljskim objektima u ovom slučaju smatraju se: hoteli, apart-hoteli, turistička naselja, turistički apartmani, pansioni, guest-house, kampovi, kamp naselja, kampirališta, kuće za odmor, sobeza iznajmljivanje, apartmani i studio-apartmani, itd.[31]

Na sve ostale usluge se dokraja srpnja 2009. godine primjenjivao PDV od 22%.[32]

Od 1. kolovoza 2009. se na sve ostale usluge u turizmu primjenjivao PDV od 23%, a od 1. ožujku 2012. stopa od 25%.[33]

Stopa PDV od 10%, u 2014. godini povišena je na 13%.[34]

---

[28] Porezni vijesnik (2016.): Promjene poreza na dodanu vrijednost u Hrvatskoj u novom tisućljeću, Predrag Bejaković, str. 155.

[29] Porezni vodič (2016.): 6. POREZ NA DODANU VRIJEDNOST

[30] Porezni vijesnik (2016.): Promjene poreza na dodanu vrijednost u Hrvatskoj u novom tisućljeću, Predrag Bejaković, str. 155.

[31] Porezna uprava (2017.): Primjena snižene stope

[32] Porezni vijesnik (2016.): Promjene poreza na dodanu vrijednost u Hrvatskoj u novom tisućljeću, Predrag Bejaković, str. 155.

[33] Porezni vijesnik (2016.): Promjene poreza na dodanu vrijednost u Hrvatskoj u novom tisućljeću, Predrag Bejaković, str. 155.

Ovakvo mijenjanje stopa nimalo ne ide u prilog turizmu. Postojeća stopa PDV-a od 13% se primjenjuje samo selektivno, a stopa od 25% je među najvećim stopama koje se primijenjuju u Europi. Ima li turizam u našoj zemlji uopće povlašteni položaj u odnosu na ostale djelatnosti? Može se reći da, formalno, ima jer postoji međustopa za određene usluge.
Provedeno istraživanje čiji rezultati su dani u slijedećem poglavlju, prikazuje kakav tretman bi trebao imati turizam u Hrvatskoj.

5. ANALIZA ISTRAŽIVANJA

Analizom istraživanja koje je provedeno ustvrdit ćemo te ćemo dobiti bolji uvid dali su stope PDV-a koje se trenutno primjenju zaista primjerene i efikasne, što turistički djelatnici, odnosno obveznici PDV-a u turizmu misle o visinama tih stopa te prema mišljenju ispitanika koja stopa je najprimjerenija za oporezivanje.
Pomoću samostalno izrađenog upitnika, provedeno je istraživanje u okviru određenih pitanja. Istraživanje je provedeno u 5 turističkih agencija te u 3 putničke agencije, koje su locirane na području grada Splita. Također anketiranje je provedeno u 3 motela, čija je lokacija u gradu Splitu. Ispitanici u ovim branšama najpogodniji su za provođenje ankete jer su svakodnevno u izravnom konaktu sa stranim a tako i domaćim turistima. Oni poznaju navike, želje i potrebe svojih korisnika, a samim time i sami su sudionici turističke djelatnosti koji raspolažu vlastitim mišljenjima o stanju u hrvatskom turizmu. U istraživanju je sudjalovalo 25 turističkih djelatnika. Turistički djelatnici nasumično su odabrani te su svoje razmišljanje iznijeli anonimno. Od 25 sudionika, sudjelovalo je 17 osoba ženskog spola te 8 sosoba muškog spola. U upitniku se nalazi 10 pitanja. U prvom dijelu (odnosno u prva 4 pitanja) nalaze se općenita pitanja o turizmu, a u drugom dijelu (odnosno u preostalih 6 pitanja) nalaze se ciljana pitanja vezana za istraživanje.

[34] Porezni vijesnik (2016.): Promjene poreza na dodanu vrijednost u Hrvatskoj u novom tisućljeću, Predrag Bejaković, str. 155.

5.1. Sadašnja i potencijalno najprimjerenija stopa PDV-a

Ugostitelji, iznajmljivači te ostali turistički dijelatnici, te određeni istomišljenici od kojih su neki i stručnjaci u tom polju, koji se bave pružanjem turističkih usluga te koji prate kretanje i stanje u turizma, već dugo iskazuju nezadovoljstvo trenutačnim stanjem što se tiče oporezivanja PDV-om u turizmu. Isto to nezadovoljstvo u određenoj mjeri iskazali su i ispitanici nad kojima je provedeno istraživanje.

Pregledom upitnika utvrđeni su odgovori ispitanika, na sljedeća pitanja:

Grafikon 1: Smatrate li da je stopa PDV-a od 13% koja se primjenjuje samo na smještaj primjerena za naš turizam?

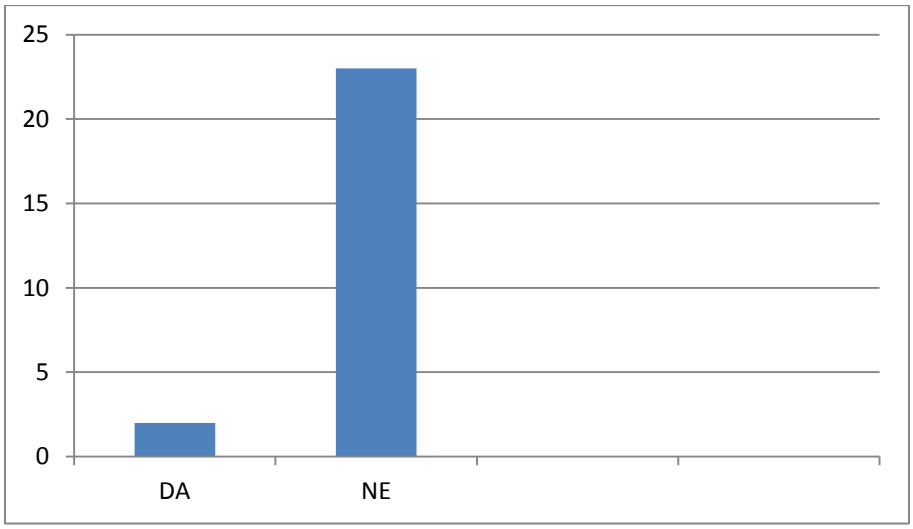

Izvor: Istraživanje autora

Kao što vidimo 2 ispitanika ili 8% ispitanika je odgovorilo da su zadovoljni trenutačnom povlaštenom stopom koja se primjenjuje, dok 23 odnosno 92% ispitanika smatra da visina povlaštene stope nije primjerena.

Grafikon 2: Smatrate li da povlaštenu stopu od 13% treba smanjiti, povećati ili da ju netreba mjenjati?

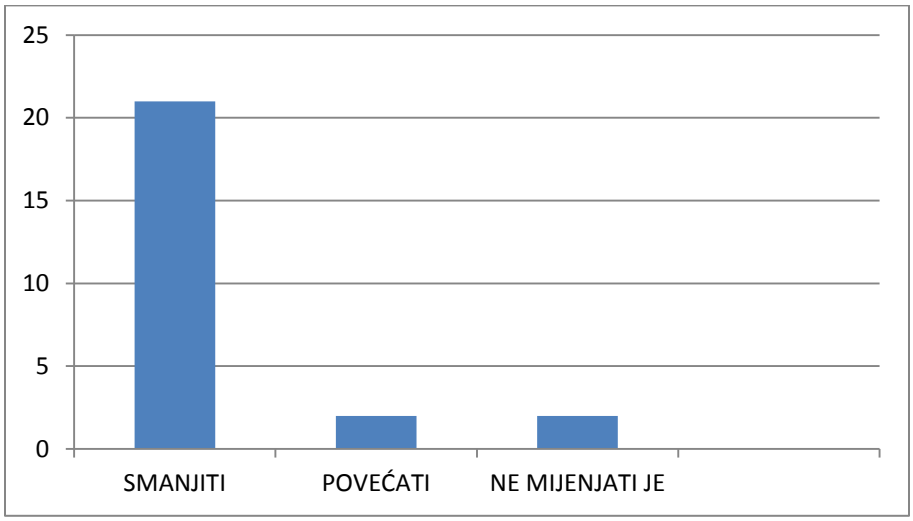

Izvor: Istraživanje autora

21 ispitanika odnosno njih 84% iznijelo je mišljenje kako povlaštenu stopu od 13% treba smanjiti, 2 ispitanika ili 8% ispitanika smatra kako tu poreznu stopu treba povećati dok ih 2 odnosno njih 8% smatra kako je netreba uopće mjenjati.

Grafikon 3: Smatrate li da je stopa PDV-a od 25% koja se primjenjuje na ostale turističke usluge primjerena na naš turizam?

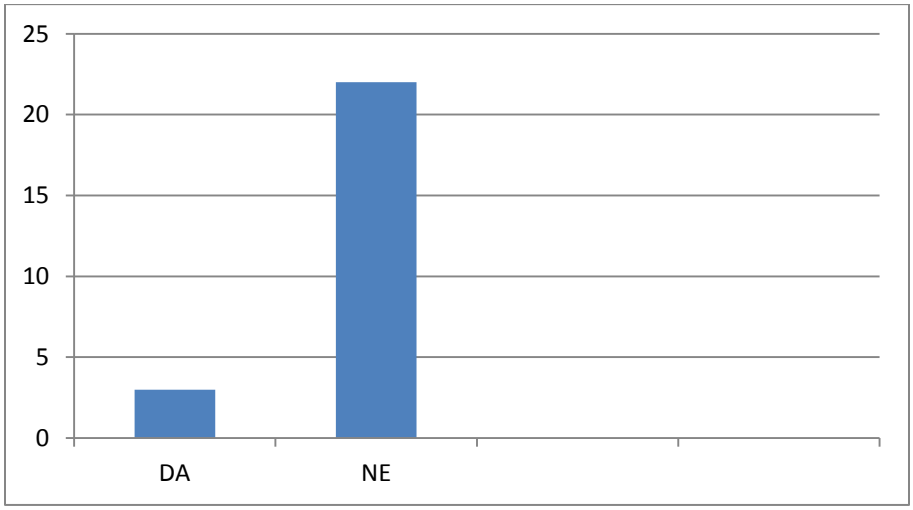

Izvor: Istraživanje autora

22 ispitanika odnosno njih 88% smatraju da je stopa PDV-a od 25%, koja se primjenjuje na ostale turistčke usluge neprimjerena dok 3 odnosno 12% ispitanika smatra kako je ova stopa primjerena.

Grafikon 4: Smatrate li da stopu PDV-a od 25% treba smanjiti, povećati ili da ju ne treba mijenjati?

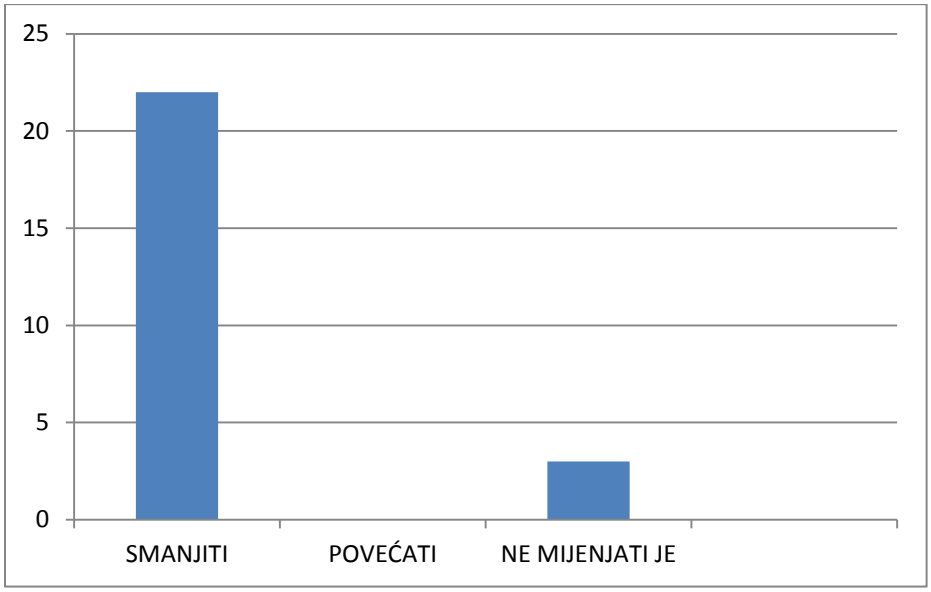

Izvor: Istraživanje autora

Od 25 ispitanika njih 22 tj. njih 88% smatra kako stopu PDV-a od 25% treba smanjiti, 0 ispitanika smatra kako je treba povećati, dok 3 ispitanika odnosno njih 12% smatra kako stopu ne treba mijenjati.

Grafikon 5: Smatrate li da bi mijenjanje stopa PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga imalo pozitivne učinke?

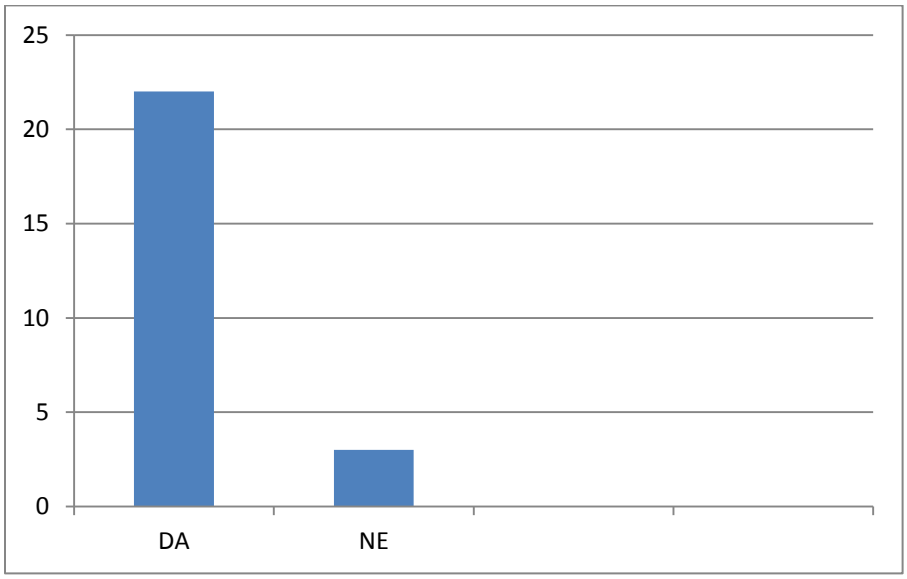

Izvor: Istraživanje autora

Pri provedenom istraživanju, 22 ispitanika odnosno njih 88% smatra kako bi smanjenje poreznih stopa stvorilo pozitivne učinke u hrvatskom turizmu, dok 3 ispitanika ili njih 12% smatra kako mijenjanje stope nebi dovelo do pozitivnih učinaka.

Grafikon 6: Kolika bi stopa PDV-a bila primjerena pri oporezivanju turističkih usluga, po Vašem mišljenju? (od 0% do 25%)

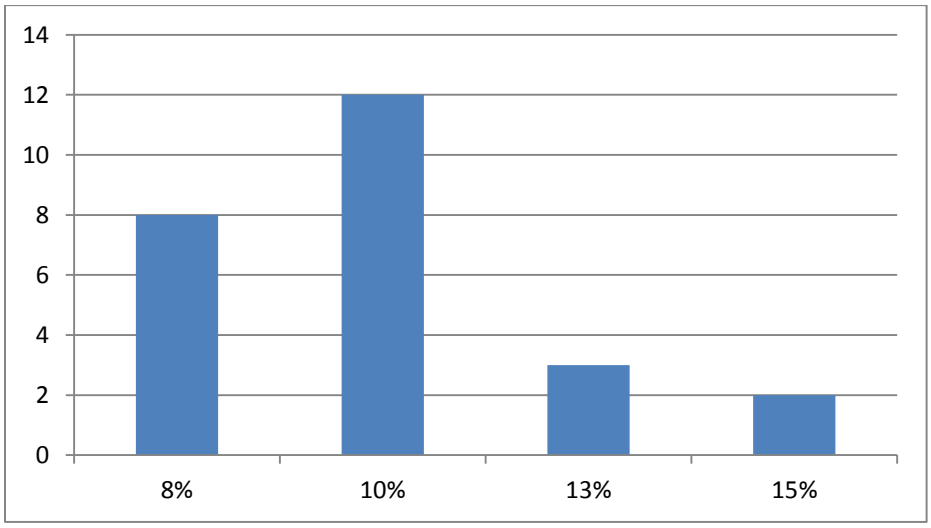

Izvor: Istraživanje autora

8 ispitanika odnosno njih 32% smatra kako bi najprimjerenije bilo koristiti stopu od 8% pri oporezivanju turističkih usluga u turizmu, 12 ispitanika odnosno njih 48% smatra kako bi stopa od 10% bila najprimjerenija pri oporezivanju turističkih usluga. 3 ispitanika ili njih 12% smatra kako je sadašnja stopa od 13% najprimjerenija dok 2 ispitanika ili njih 8% smatra kako je stopa od 15% najprimjerenija.

5.2. Odnos stopa PDV-a između Hrvatske i drugih zemalja

Visoke stope PDV-a koje Hrvatska trenutno ima donosi dodatni nemir u gospodarstvo i šalje poruku o nestabilnom poreznom okruženju. Na primjeru drugih država koje su povećavale stope možemo vidjeti da će eventualno povećanje stopa PDV-a dovesti do povećanja porezne evazije i sive ekonomije, pogotovo u ugostiteljstvu, odnosno turizmu.

Opća stopa od 25% i snižena stopa od 13% u Hrvatskoj više su od prosjeka Europske unije u kojoj je prosječna stopa PDV-a 21,5 posto. Pravi je luksuz imati tako visoke stope PDV-a u turizmu, kada manje-više svi, uključujući i Francusku, Španjolsku, Austriju i druge već godinama imaju stopu 10 postom, a neke i nižu.

Mediteranske članice EU imaju snižene stope PDV-a na hotelski smještaj i ugostiteljstvo u iznosu od 9-10%, pri čemu nema razlike između stopa na smještaj i ugostiteljstvo, a jedine su iznimke Slovenija i Grčka. Grčka je zbog teške ekonomske situacije i potrebe vraćanja nagomilanog vanjskog duga od 2011. godine općenito povisila porezne stope (iako joj je opća stopa PDV-a koja odgovara i stopi PDV-a na ugostiteljstvo s 24% i dalje manja nego ona u Hrvatskoj, a na hotelski smještaj jednaka – 13%). Slovenija ima opću stopu PDV-a od 22%, za smještaj se primjenjuje ona 9,5%, a u ugostiteljstvu su različite stope na hranu (9,5%) i piće (22%). Crna Gora od 2017. godine uvodi smanjenu stopu PDV na ugostiteljske usluge od 7% u hotelima više kategorije (hoteli 5 zvjezdica na obali te hoteli sa 4 i 5 zvjezdica u unutrašnjosti).

Prema sljedećem prikazu možemo i vidjeti kako se stope PDV-a u turizmu kreću u grafikonu u Mediteranskim zemljama.[35]

[35] Proficiscor d.o.o.: Analiza utjecaja stope pdv-a na konkurentnost djelatnosti smještaja i ugostiteljstva hrvatske (08.02.2018.)

Grafikon 7: Stope PDVa za smještaj i ugostiteljstvo u mediteranskim europskim zemljama

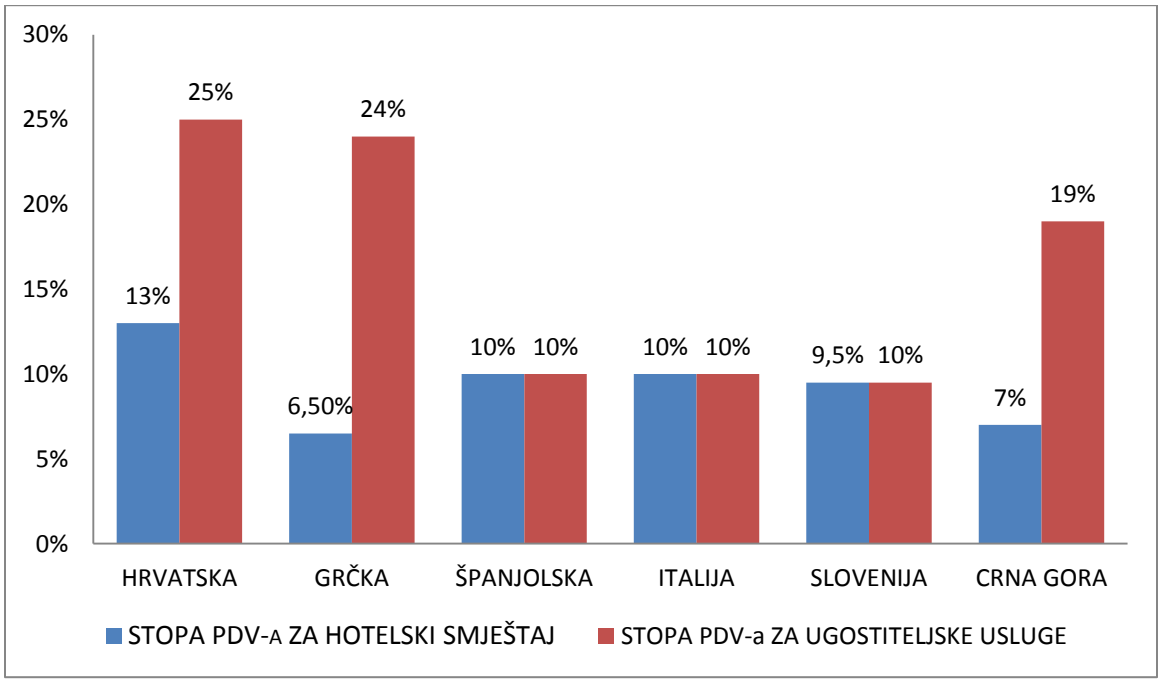

Izvor: Proficiscor d.o.o.: Analiza utjecaja stope pdv-a na konkurentnost djelatnosti smještaja i ugostiteljstva hrvatske

5.3. Pozitivni i negativni učinci koji su nastali oporezivanjem turističkih usluga PDV-om

5.3.1. Pozitivni ekonomski učinci nastali oporezivanjem PDV-o u turizmu

Pozitivni ekonomski utjecaji turizma u Hrvatskoj su oni utjecaji koji pozitivno utječu na njeno gospodarstvo.

Možemo zaključiti da turizam povećava dohodak i životni standard stanovnika turističkih regija. Turizam povećava i zaposlenost, investicije u lokalnu infrastrukturu i porezne prihode. Brojna ekonomska istraživanja pokazala su da turistička aktivnost potiče ekonomski rast. Osim ekonomskih, turizam ima i pozitivne učinke na zaštitu okoliša i društveni život.

On tako potiče očuvanje prirodnih ljepota, povijesnih građevina i spomenika te daje snažan impuls u očuvanju kulturnog identiteta regije i kulturološkoj razmjeni.

Turizam kao djelatnost utječe na rast i razvoj drugih djelatnosti kao što su: građevina, energetika, vodoopskrba, prerađivačka industrija i dr.

Rast turizma također utječe i na rast BDP-a. Uzmimo za primjer 2013. godinu kada je udio turističkih prihoda dosegnuo 16,8 posto BDP-a, što je Hrvatsku činilo apsolutnim rekorderom među zemljama članicama Unije. [36]

Postoje i ekonomske koristi koje proizlaze iz putovanja i boravka stranih turista. Naime, potrošnja stranaca je financirana novcem stečenim izvan nacionalnog gospodarstva. Takav novac je jako važan za zemlje u razvoju kao što je Hrvatska te za nerazvijene zemlje. Između ostalog, taj novac se može iskoristiti za otplatu inozemnih dugova, očuvanje stabilnosti tečaja nacionalne valute i podmirivanje obveza prema inozemstvu.
Kako hrvatski urizam postaje masovniji tako dolazi do povećanja stranih ulaganja u nekretnine.

5.3.2 Negativni ekonomski učinci turizma nastali oporezivanjem PDV-o u turizmu

Turizam ima mnogobrojne negativne učinke. Turizam utječe na poskupljuje cijene svih dobara i usluga koje svakodnevno konzumiramo. Turizam također utječe na povećanje cijena građevinskog zemljišta i nekretnina.

Turizam je promjenjiva ekonomska grana, niti jedna razvijena zemlja iz siromaštva nije se izvukla oslanjajući se na turizam. Ovisnost o turizmu stavlja Hrvatsku u neugodan položaj zbog izlaganja ekonomije negativnim šokovima nastalima zbog geopolitičkih turbulencija uz to opasna je i zato što potiče deindustrijalizaciju. Drugim riječima rečeno, što je značajnost turističkog sektora veća, to se povećava vjerojatnost za pojavljivanje deindustrijalizacijskih tendencija u gospodarstvu. A značajnost turističkog sektora u Hrvatskoj je velik, što znači da je njegov potencijalni negativni učinak na industriju nezanemariv.
Razlozi za povećanjem cijena su mnogo dublji i kompleksniji nego što se to na prvi pogled čini. Rast cijena možemo pronaći u povećanim troškovima koji nastaju ako se želi podići kvaliteta usluge, zbog čega se određeni proizvodi moraju uvoziti ili transportirati s velikih udaljenosti. Ista situacija je i s turističkim dobrima i uslugama.

[36] Jutarnje vijest: Što je Hrvatima turizam? Blagoslov ili prokletstvo?, (31.05.2014), Maruška Vizek

Razlog povećanja može biti velika potražnja za turističkim uslugama jer gdje postoji povećana potražnja za nekim dobrom, raste i njegova cijena.
Zajedno sa povećanjem cijena na turističkom tržištu povećava se i cijena nekretnina.
Intenzivni razvoj turizma na nekom području dovodi do potrebe izgradnje dodatnih turističkih kapaciteta što izravno utječe na rast cijena nekretnina.
Nekretnine su uglavnom poželjne kada su kvalitetno isplanirane i uklapaju se u smjer kojim se destinacija želi razvijati i kada se investira na prethodno neuređenom području.
No u stvarnosti to i baš nije slučaj. Umjesto pravoga turističkog razvoja do izražaja dolazi apartmanizacija i betonizacija krajolika. Takvim načinom urbanizacije morske obale obezvređuje se najvrednija hrvatska imovina, narušava se integritet pojedinih obalnih i otočnih naselja.[37]

Veliki problem predstavlja veliki broj radnika koji rade na „crno“ odnosno sive ekonomije, pa je nemoguće voditi evidenciju o neprijavljenim zaposlenicima. [38]

[37] Vijenac: Onemogućiti sramotno trošenje hrvatskoga turističkog prostora (23.01.2016)
[38] Turistička potrošnja i ekonomski učinci turizma (05.06.2016.)

6. ZAKLJUČAK

Hrvatska je zemlja koja posjeduje izvanredne karakteristike, koje ju čine jednom od najljepših zemalja na svijetu ali i na Mediteranu. Turizam kao i svaka druga djelatnost podliježe sustavu oporezivanja. Svaka zemlja pa tako i Hrvatska ima uređeni zakon o oporezivanju PDV-om. Od uvođenja poreza na dodanu vrijednost u porezni sustav Republike Hrvatske do danas, turizam je kao djelatnost imao različite "položaje" u gospodarstvu. U početku nije imao povlašteni položaj, dok posljednjih godina ima, upravo zbog visokih prihoda, koje ostvaruje.

Nedugo nakon posljednje promjene stope PDV-a, 2012. godine, turistički djelatnici su izrazili nezadovoljstvo mjerama poreznih vlasti. Javlja se glavni problem koji se očituje u visini stopa PDV-a, pa se postavlja pitanje da li je sustav oporezivanja turističkih usluga PDV-om učinkovit?! Odgovor je da i nije baš.

Stope PDV-a u Hrvatskoj na smještaj i ugostiteljstvo su daleko najviše na Mediteranu i među najvišim u Europskoj Uniji. Sve zemlje mediteranskog kruga imaju niže stope od Hrvatske. Njihova motivacija proizlazi iz pokušaja smanjenja sive ekonomije te nastojanjem da plasiraju domaće (kvalitetnije) proizvode.

U Europskoj uniji je snižena stopa PDV za usluge turističkog smještaja i ugostiteljstva prepoznata kao instrument za podizanje konkurentnosti, budući da velika većina zemalja EU primjenjuje snižene stope PDV-a kako za usluge smještaja, tako i za ugostiteljske usluge, a određene zemlje i za ostale turističke usluge, ostvarujući na taj način konkurentniji okvir za poslovanje i razvoj turizma. Međutim, takav slučaj nije u Hrvatskoj. Možemo zaključiti da učinci sadašnje stope PDV-a na smještaj od 13% i 25% na ugostiteljstvo, ne daje ozbiljne pozitivne ni ekonomske učinke te u svakom smislu umanjuje konkurentnost usluga smještaja i ugostiteljstva u hotelima i kampovima u Hrvatskoj u odnosu na Mediteran, ali i šire u EU.

Dijelom, zbog visokih stopa PDV-a investicije u turizmu već zaostaju 40 do 50 posto. Također, Hrvatska prema indeksu konkurentnosti Svjetskog ekonomskog foruma i prema kriteriju utjecaja oporezivanja kao poticaja zapošljavanja i investicija u turizmu rangirana na 132. odnosno 130. mjestu od 136 zemalja svijeta. Prema primjeru drugih država koje su povećavale stope pokazuju da će nakon povećanja stope PDV doći do povećanja porezne evazije i sive ekonomije.[39]

[39] Tporta.hr: Hotelijeri: Visoka stopa PDV-a ugrožava investicije u turizmu, Z. K./Hina (09.02.2018)

Stalno mijenjanje stopa PDV-a, koje su na određeni način pokazatelj trenutne ekonomske situacije u pojedinom gospodarstvu. je pogubno jer otkriva nesređenost i nestabilnost unutar same države, što se odražava na sve djelatnosti pa tako i turizam. Kako se stope mijanju, mogli smo vidjeti u poglavlju 3.

Ovim radom utvrđeno je i zaključeno, da ispitani turistički djelatnici smatraju kako su trenutne stope PDV-a velike te kako je stopa od 10% najprimjerenija za oporezivanje turističkih usluga. Konkuretne zemlje trebaju nam biti za primjer jer one, još jednom naglašavam, primjenjuju manje stope PDV-a.

U radu su utvrđeni pozitivni i negativi učinci koji su nastali oporezivanjem turističkih usluga PDV-om, koji su razrađeni u poglavlju 5.3.

Razradom ciljeva ovog završnog rada došli smo do finalnog zaključka da je pravo vrijeme da se porezne stope smanje jer je pozicija turističke Hrvatske odlična, te postoji veliko zanimanje investitora.

SAŽETAK

Turizam je najrazvijenija djelatnost u Hrvatskoj. Turizam kao i svaka druga djelatnost podliježe sustavu oporezivanja. Svaka zemlja pa tako i Hrvatska ima uređeni zakon o oporezivanju PDV-om (Porez na dodanu vrijednost).
Zakonom su određeni mjesto oporezivanja, predmet oporezivanja, porezni obveznik, porezna osnovica te visina poreznih stopa.

Osnovna stopa poreza na dodanu vrijednost je 25%.
U turizmu, primjenjuje se snižena stopa po stopi od 13% na:

- usluge smještaja ili smještaja s doručkom, polupansiona ili punog pansiona u svim vrstama komercijalnih ugostiteljskih objekata i usluge agencijske provizije za naprijed navedene usluge,

Stope PDV-a među najvećima su na Sredozemlju ali i u Europi. Takav položaj ima svoje prednosti i nedostatke.

Ključne riječi: turizam, PDV.

SUMMARY

Tourism is the most developed activity in Croatia. Tourism like other activities are subject to the taxation system. Every country, including Croatia, has a regulated VAT (Value-added tax) law. The law specifies the place of taxation, the subject of taxation, the taxpayer, the tax base and the tax rates.

The basic rate of value added tax is 25%.

In tourism, a discount rate of 13% applies to:

- accommodation or accommodation services with breakfast, half board or full board in all types of commercial catering facilities and services of the agency's commission for the aforementioned services,

VAT rates are among the largest in the Mediterranean and in Europe. This position has its advantages and disadvantages.

Keywords: tourism, VAT

PRILOG

Anketni list

EKONOMSKI FAKULTET U SPLITU
Split, 2018

Poštovani turistički djelatnici, molim Vas da popunite anketni list u svrhu istraživanja primjerene stope PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga

1. Spol
   a. muško
   b. žensko

2. Jeste li zadovoljni dosadašnjim stanjem u turizmu?
   a. DA
   b. NE

3. Smatrate li da je strategija turizma u Hrvatskoj efikasna?
   a. DA
   b. NE

4. Smatrate li da hrvatska vlada dovoljno potiče turizam?
   a. DA
   b. NE

5. Smatrate li da je stopa PDV-a od 13% koja se primjenjuje samo na smještaj primjerena za naš turizam?
   a. DA
   b. NE

6. Smatrate li da povlaštenu stopu od 13% treba smanjiti, povećati ili da ju netreba mjenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

7. Smatrate li da je stopa PDV-a od 25% koja se primjenjuje na ostale turističke usluge primjerena na naš turizam?

a. DA

b. NE

8. Smatrate li da stopu PDV-a od 25% treba smanjiti, povećati ili da ju ne treba mijenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

9. Smatrate li da bi mijenjanje stopa PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga imalo pozitivne učinke?

a. DA

b. NE

10. Kolika bi stopa PDV-a bila primjerena pri oporezivanju turističkih usluga, po Vašem mišljenju? (od 0% do 25%)

_____

LITERATURA

Knjige:

1. Turizam u gospodarskom sustavu (2007.), Branko Blažević
2. orez na dodanu vrijednost (2008), Katica Amidžić Peročević, Zdravka Barac, Ida Dojčić, Ljubica Javor, Zvonko Koprivčić, Krešimir Vranar
3. Porezni vodič (2016.): 6. POREZ NA DODANU VRIJEDNOST

- http://www.ijf.hr/porezni_vodic/08-05/pdv.pdf

Internet stranice:

1. Porezna uprava: 4. POREZ NA DODANU VRIJEDNOST (PDV)
   - https://www.porezna-uprava.hr/obrtnici/Stranice/PDV.aspx
2. Hrvatska obrtnička komora: Koje su stope poreza na dodanu vrijednost?
   - http://infos.hok.hr/faq/c_porezi_i_carine/c3_pdv/koje_su_stope_poreza_na_dodanu_vrijednost
3. Poslovni dnevnik: Značenje strategije turizma za Hrvatsku (29.06.2011.), Kristian Šustar
   - http://www.poslovni.hr/domace-kompanije/znacenje-strategije-turizma-za-hrvatsku-182287
4. Wikipedija: Porezi
   - https://hr.wikipedia.org/wiki/Porez
5. Porezna uprava: Porezni sustav Republike Hrvatske
   - http://www.poreznauprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/naslovna_tablica_psrh.aspx
6. Porezna uprava: 4. Porez na dodanu vrijednost (PDV)
   - https://www.poreznauprava.hr/obrtnici/Stranice/PDV.aspx
7. Narodne novine (2013.), Mjesto oporezivanja, Pravilnik o Zakon poreza na dodanu vrijednost, čl. 12
   - https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_06_73_1451.html

8. Narodne novine (2013.), Porezna osnovica, Pravilnik o Zakon poreza na dodanu vrijednost, čl. 33
    - https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_06_73_1451.html
9. Zakon oporezu na dodanu vrijednost -Narodne novine,
    - www.nn.hr
10. Hrčak: PROBLEMATIKA UTVRĐIVANJA BROJA I VISINE STOPA POREZA NA DODANU VRIJEDNOST (2010), Sonja Cindori, Lana Pogačić
    - https://hrcak.srce.hr/62314
11. Porezna uprava (2017.): Primjena snižene stope
    - https://www.poreznauprava.hr/HR_publikacije/Lists/mislenje33/Display.aspx?id=19499
12. Proficiscor d.o.o.: Analiza utjecaja stope pdv-a na konkurentnost djelatnosti smještaja i ugostiteljstva hrvatske (08.02.2018.)
    - https://www.hgk.hr/documents/hgkanalizapdvsmjestajugostiteljstvo5a7dc017053b5.pdf
13. Jutarnje vijest: Što je Hrvatima turizam? Blagoslov ili prokletstvo?, (31.05.2014), Maruška Vizek
    - https://www.jutarnji.hr/vijesti/ekonomska-analiticarka-za-jutarnji-sto-je-hrvatima-turizam-blagoslov-ili-prokletstvo/805474/
14. Turistička potrošnja i ekonomski učinci turizma (05.06.2016.)
    - http://lumens.fthm.hr/edata/2011/fb76ebe6-fc3e-4269-b676-6665d27ae75e.pdf
15. Vijenac: Onemogućiti sramotno trošenje hrvatskoga turističkog prostora (23.01.2016)
    - http://www.matica.hr/vijenac/493/onemoguciti-sramotno-trosenje-hrvatskoga-turistickog-prostora-21525/
16. Tporta.hr: Hotelijeri: Visoka stopa PDV-a ugrožava investicije u turizmu, Z. K./Hina (09.02.2018)
    - https://www.tportal.hr/biznis/clanak/hotelijeri-visoka-stopa-pdv-a-ugrozava-investicije-u-turizmu-20180209

17. Narodne novine : Hrvatski fiskalni sustav, Jelčić, Bo., Lončarić-Horvat, O., Šimović, J., Arbutina, H., Mijatović, N., (2004), str. 54.
    - file:///C:/Users/Tonka/Downloads/prikaz3.pdf
    -
18. PROBLEMATIKA UTVRĐIVANJA BROJA I ISINE STOPA POREZA NA DODANU VRIJEDNOST, Cindori, S., Pogačić, L., (29.11. 2010.)
    - file:///C:/Users/Tonka/Downloads/9_cindori_pogacic.pdf

19. Porezni obveznik.net: Porezni sustav RH (24.07.2017)
    - http://www.porezniobveznik.net/Korisno/PoreznisustavRH/tabid/79/language/hr-HR/Default.aspx

Časopisi:

1. Porezni vijesnik (2016.): Promjene poreza na dodanu vrijednost u Hrvatskoj u novom tisućljeću, Predrag Bejaković

POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1: Smatrate li da je stopa PDV-a od 13% koja se primjenjuje samo na smještaj primjerena za naš turizam?
Grafikon 2: Smatrate li da povlaštenu stopu od 13% treba smanjiti, povećati ili da ju netreba mjenjati?
Grafikon 3: Smatrate li da je stopa PDV-a od 25% koja se primjenjuje na ostale turističke usluge primjerena na naš turizam?
Grafikon 4 : Smatrate li da stopu PDV-a od 25% treba smanjiti, povećati ili da ju ne treba mijenjati?
Grafikon 5 : Smatrate li da bi mijenjanje stopa PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga imalo pozitivne učinke?

Grafikon 6: Kolika bi stopa PDV-a bila primjerena pri oporezivanju turističkih usluga, po Vašem mišljenju? (od 0% do 25%)
Grafikon 7: Stope PDVa za smještaj i ugostiteljstvo u mediteranskim europskim zemljama

POPIS PRILOGA

Prilog 1, Anketni list

EKONOMSKI FAKULTET U SPLITU

Split, 2018

Poštovani turistički djelatnici, molim Vas da popunite anketni list u svrhu istraživanja primjerene stope PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga !

1. Spol

a. muško

b. žensko

2. Jeste li zadovoljni dosadašnjim stanjem u turizmu?

a. DA

b. NE

3. Smatrate li da je strategija turizma u Hrvatskoj efikasna?

a. DA

b. NE

4. Smatrate li da hrvatska vlada dovoljno potiče turizam?

a. DA

b. NE

5. Smatrate li da je stopa PDV-a od 13% koja se primjenjuje samo na smještaj primjerena za naš turizam?

a. DA

b. NE

6. Smatrate li da povlaštenu stopu od 13% treba smanjiti, povećati ili da ju netreba mjenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

7. Smatrate li da je stopa PDV-a od 25% koja se primjenjuje na ostale turističke usluge primjerena na naš turizam?

a. DA

b. NE

8. Smatrate li da stopu PDV-a od 25% treba smanjiti, povećati ili da ju ne treba mijenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

9. Smatrate li da bi mijenjanje stopa PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga imalo pozitivne učinke?

a. DA

b. NE

10. Kolika bi stopa PDV-a bila primjerena pri oporezivanju turističkih usluga, po Vašem mišljenju? (od 0% do 25%)

10 %

EKONOMSKI FAKULTET U SPLITU

Split, 2018

Poštovani turistički djelatnici, molim Vas da popunite anketni list u svrhu istraživanja primjerene stope PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga !

1. Spol

a. muško

b. žensko

2. Jeste li zadovoljni dosadašnjim stanjem u turizmu?

a. DA

b. NE

3. Smatrate li da je strategija turizma u Hrvatskoj efikasna?

a. DA

b. NE

4. Smatrate li da hrvatska vlada dovoljno potiče turizam?

a. DA

b. NE

5. Smatrate li da je stopa PDV-a od 13% koja se primjenjuje samo na smještaj primjerena za naš turizam?

a. DA

b. NE

6. Smatrate li da povlaštenu stopu od 13% treba smanjiti, povećati ili da ju netreba mjenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

7. Smatrate li da je stopa PDV-a od 25% koja se primjenjuje na ostale turističke usluge primjerena na naš turizam?

a. DA

b. NE

8. Smatrate li da stopu PDV-a od 25% treba smanjiti, povećati ili da ju ne treba mijenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

9. Smatrate li da bi mijenjanje stopa PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga imalo pozitivne učinke?

a. DA

b. NE

10. Kolika bi stopa PDV-a bila primjerena pri oporezivanju turističkih usluga, po Vašem mišljenju? (od 0% do 25%)

10%

EKONOMSKI FAKULTET U SPLITU

Split, 2018

Poštovani turistički djelatnici, molim Vas da popunite anketni list u svrhu istraživanja primjerene stope PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga !

1. Spol

a. muško

b. žensko

2. Jeste li zadovoljni dosadašnjim stanjem u turizmu?

a. DA

b. NE

3. Smatrate li da je strategija turizma u Hrvatskoj efikasna?

a. DA

b. NE

4. Smatrate li da hrvatska vlada dovoljno potiče turizam?

a. DA

b. NE

5. Smatrate li da je stopa PDV-a od 13% koja se primjenjuje samo na smještaj primjerena za naš turizam?

a. DA

b. NE

6. Smatrate li da povlaštenu stopu od 13% treba smanjiti, povećati ili da ju netreba mjenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

7. Smatrate li da je stopa PDV-a od 25% koja se primjenjuje na ostale turističke usluge primjerena na naš turizam?

a. DA

b. NE

8. Smatrate li da stopu PDV-a od 25% treba smanjiti, povećati ili da ju ne treba mijenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

9. Smatrate li da bi mijenjanje stopa PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga imalo pozitivne učinke?

a. DA

b. NE

10. Kolika bi stopa PDV-a bila primjerena pri oporezivanju turističkih usluga, po Vašem mišljenju? (od 0% do 25%)

10%

EKONOMSKI FAKULTET U SPLITU

Split, 2018

Poštovani turistički djelatnici, molim Vas da popunite anketni list u svrhu istraživanja primjerene stope PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga !

1. Spol

a. muško

b. žensko

2. Jeste li zadovoljni dosadašnjim stanjem u turizmu?

a. DA

b. NE

3. Smatrate li da je strategija turizma u Hrvatskoj efikasna?

a. DA

b. NE

4. Smatrate li da hrvatska vlada dovoljno potiče turizam?

a. DA

b. NE

5. Smatrate li da je stopa PDV-a od 13% koja se primjenjuje samo na smještaj primjerena za naš turizam?

a. DA

b. NE

6. Smatrate li da povlaštenu stopu od 13% treba smanjiti, povećati ili da ju netreba mjenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

7. Smatrate li da je stopa PDV-a od 25% koja se primjenjuje na ostale turističke usluge primjerena na naš turizam?

a. DA

b. NE

8. Smatrate li da stopu PDV-a od 25% treba smanjiti, povećati ili da ju ne treba mijenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

9. Smatrate li da bi mijenjanje stopa PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga imalo pozitivne učinke?

a. DA

b. NE

10. Kolika bi stopa PDV-a bila primjerena pri oporezivanju turističkih usluga, po Vašem mišljenju? (od 0% do 25%)

15%

EKONOMSKI FAKULTET U SPLITU

Split, 2018

Poštovani turistički djelatnici, molim Vas da popunite anketni list u svrhu istraživanja primjerene stope PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga !

1. Spol

a. muško

b. žensko

2. Jeste li zadovoljni dosadašnjim stanjem u turizmu?

a. DA

b. NE

3. Smatrate li da je strategija turizma u Hrvatskoj efikasna?

a. DA

b. NE

4. Smatrate li da hrvatska vlada dovoljno potiče turizam?

a. DA

b. NE

5. Smatrate li da je stopa PDV-a od 13% koja se primjenjuje samo na smještaj primjerena za naš turizam?

a. DA

b. NE

6. Smatrate li da povlaštenu stopu od 13% treba smanjiti, povećati ili da ju netreba mjenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

7. Smatrate li da je stopa PDV-a od 25% koja se primjenjuje na ostale turističke usluge primjerena na naš turizam?

a. DA

b. NE

8. Smatrate li da stopu PDV-a od 25% treba smanjiti, povećati ili da ju ne treba mijenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

9. Smatrate li da bi mijenjanje stopa PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga imalo pozitivne učinke?

a. DA

b. NE

10. Kolika bi stopa PDV-a bila primjerena pri oporezivanju turističkih usluga, po Vašem mišljenju? (od 0% do 25%)

15%

EKONOMSKI FAKULTET U SPLITU

Split, 2018

Poštovani turistički djelatnici, molim Vas da popunite anketni list u svrhu istraživanja primjerene stope PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga !

1. Spol

a. muško

b. žensko

2. Jeste li zadovoljni dosadašnjim stanjem u turizmu?

a. DA

b. NE

3. Smatrate li da je strategija turizma u Hrvatskoj efikasna?

a. DA

b. NE

4. Smatrate li da hrvatska vlada dovoljno potiče turizam?

a. DA

b. NE

5. Smatrate li da je stopa PDV-a od 13% koja se primjenjuje samo na smještaj primjerena za naš turizam?

a. DA

b. NE

6. Smatrate li da povlaštenu stopu od 13% treba smanjiti, povećati ili da ju netreba mjenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

7. Smatrate li da je stopa PDV-a od 25% koja se primjenjuje na ostale turističke usluge primjerena na naš turizam?

a. DA

b. NE

8. Smatrate li da stopu PDV-a od 25% treba smanjiti, povećati ili da ju ne treba mijenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

9. Smatrate li da bi mijenjanje stopa PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga imalo pozitivne učinke?

a. DA

b. NE

10. Kolika bi stopa PDV-a bila primjerena pri oporezivanju turističkih usluga, po Vašem mišljenju? (od 0% do 25%)

8%

EKONOMSKI FAKULTET U SPLITU

Split, 2018

Poštovani turistički djelatnici, molim Vas da popunite anketni list u svrhu istraživanja primjerene stope PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga !

1. Spol

a. muško

b. žensko

2. Jeste li zadovoljni dosadašnjim stanjem u turizmu?

a. DA

b. NE

3. Smatrate li da je strategija turizma u Hrvatskoj efikasna?

a. DA

b. NE

4. Smatrate li da hrvatska vlada dovoljno potiče turizam?

a. DA

b. NE

5. Smatrate li da je stopa PDV-a od 13% koja se primjenjuje samo na smještaj primjerena za naš turizam?

a. DA

b. NE

6. Smatrate li da povlaštenu stopu od 13% treba smanjiti, povećati ili da ju netreba mjenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

7. Smatrate li da je stopa PDV-a od 25% koja se primjenjuje na ostale turističke usluge primjerena na naš turizam?

a. DA

b. NE

8. Smatrate li da stopu PDV-a od 25% treba smanjiti, povećati ili da ju ne treba mijenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

9. Smatrate li da bi mijenjanje stopa PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga imalo pozitivne učinke?

a. DA

b. NE

10. Kolika bi stopa PDV-a bila primjerena pri oporezivanju turističkih usluga, po Vašem mišljenju? (od 0% do 25%)

10%

EKONOMSKI FAKULTET U SPLITU

Split, 2018

Poštovani turistički djelatnici, molim Vas da popunite anketni list u svrhu istraživanja primjerene stope PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga !

1. Spol

a. muško

b. žensko

2. Jeste li zadovoljni dosadašnjim stanjem u turizmu?

a. DA

b. NE

3. Smatrate li da je strategija turizma u Hrvatskoj efikasna?

a. DA

b. NE

4. Smatrate li da hrvatska vlada dovoljno potiče turizam?

a. DA

b. NE

5. Smatrate li da je stopa PDV-a od 13% koja se primjenjuje samo na smještaj primjerena za naš turizam?

a. DA

b. NE

6. Smatrate li da povlaštenu stopu od 13% treba smanjiti, povećati ili da ju netreba mjenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

7. Smatrate li da je stopa PDV-a od 25% koja se primjenjuje na ostale turističke usluge primjerena na naš turizam?

a. DA

b. NE

8. Smatrate li da stopu PDV-a od 25% treba smanjiti, povećati ili da ju ne treba mijenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

9. Smatrate li da bi mijenjanje stopa PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga imalo pozitivne učinke?

a. DA

b. NE

10. Kolika bi stopa PDV-a bila primjerena pri oporezivanju turističkih usluga, po Vašem mišljenju? (od 0% do 25%)

10 %

EKONOMSKI FAKULTET U SPLITU

Split, 2018

Poštovani turistički djelatnici, molim Vas da popunite anketni list u svrhu istraživanja primjerene stope PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga !

1. Spol

a. muško

b. žensko

2. Jeste li zadovoljni dosadašnjim stanjem u turizmu?

a. DA

b. NE

3. Smatrate li da je strategija turizma u Hrvatskoj efikasna?

a. DA

b. NE

4. Smatrate li da hrvatska vlada dovoljno potiče turizam?

a. DA

b. NE

5. Smatrate li da je stopa PDV-a od 13% koja se primjenjuje samo na smještaj primjerena za naš turizam?

a. DA

b. NE

6. Smatrate li da povlaštenu stopu od 13% treba smanjiti, povećati ili da ju netreba mjenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

7. Smatrate li da je stopa PDV-a od 25% koja se primjenjuje na ostale turističke usluge primjerena na naš turizam?

a. DA

b. NE

8. Smatrate li da stopu PDV-a od 25% treba smanjiti, povećati ili da ju ne treba mijenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

9. Smatrate li da bi mijenjanje stopa PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga imalo pozitivne učinke?

a. DA

b. NE

10. Kolika bi stopa PDV-a bila primjerena pri oporezivanju turističkih usluga, po Vašem mišljenju? (od 0% do 25%)

10%

EKONOMSKI FAKULTET U SPLITU

Split, 2018

Poštovani turistički djelatnici, molim Vas da popunite anketni list u svrhu istraživanja primjerene stope PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga !

1. Spol

a. muško

b. žensko

2. Jeste li zadovoljni dosadašnjim stanjem u turizmu?

a. DA

b. NE

3. Smatrate li da je strategija turizma u Hrvatskoj efikasna?

a. DA

b. NE

4. Smatrate li da hrvatska vlada dovoljno potiče turizam?

a. DA

b. NE

5. Smatrate li da je stopa PDV-a od 13% koja se primjenjuje samo na smještaj primjerena za naš turizam?

a. DA

b. NE

6. Smatrate li da povlaštenu stopu od 13% treba smanjiti, povećati ili da ju netreba mjenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

7. Smatrate li da je stopa PDV-a od 25% koja se primjenjuje na ostale turističke usluge primjerena na naš turizam?

a. DA

b. NE

8. Smatrate li da stopu PDV-a od 25% treba smanjiti, povećati ili da ju ne treba mijenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

9. Smatrate li da bi mijenjanje stopa PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga imalo pozitivne učinke?

a. DA

b. NE

10. Kolika bi stopa PDV-a bila primjerena pri oporezivanju turističkih usluga, po Vašem mišljenju? (od 0% do 25%)

10%

EKONOMSKI FAKULTET U SPLITU

Split, 2018

Poštovani turistički djelatnici, molim Vas da popunite anketni list u svrhu istraživanja primjerene stope PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga !

1. Spol

a. muško

b. žensko

2. Jeste li zadovoljni dosadašnjim stanjem u turizmu?

a. DA

b. NE

3. Smatrate li da je strategija turizma u Hrvatskoj efikasna?

a. DA

b. NE

4. Smatrate li da hrvatska vlada dovoljno potiče turizam?

a. DA

b. NE

5. Smatrate li da je stopa PDV-a od 13% koja se primjenjuje samo na smještaj primjerena za naš turizam?

a. DA

b. NE

6. Smatrate li da povlaštenu stopu od 13% treba smanjiti, povećati ili da ju netreba mjenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

7. Smatrate li da je stopa PDV-a od 25% koja se primjenjuje na ostale turističke usluge primjerena na naš turizam?

a. DA

b. NE

8. Smatrate li da stopu PDV-a od 25% treba smanjiti, povećati ili da ju ne treba mijenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

9. Smatrate li da bi mijenjanje stopa PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga imalo pozitivne učinke?

a. DA

b. NE

10. Kolika bi stopa PDV-a bila primjerena pri oporezivanju turističkih usluga, po Vašem mišljenju? (od 0% do 25%)

10%

EKONOMSKI FAKULTET U SPLITU

Split, 2018

Poštovani turistički djelatnici, molim Vas da popunite anketni list u svrhu istraživanja primjerene stope PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga !

1. Spol

a. muško

b. žensko

2. Jeste li zadovoljni dosadašnjim stanjem u turizmu?

a. DA

b. NE

3. Smatrate li da je strategija turizma u Hrvatskoj efikasna?

a. DA

b. NE

4. Smatrate li da hrvatska vlada dovoljno potiče turizam?

a. DA

b. NE

5. Smatrate li da je stopa PDV-a od 13% koja se primjenjuje samo na smještaj primjerena za naš turizam?

a. DA

b. NE

6. Smatrate li da povlaštenu stopu od 13% treba smanjiti, povećati ili da ju netreba mjenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

7. Smatrate li da je stopa PDV-a od 25% koja se primjenjuje na ostale turističke usluge primjerena na naš turizam?

a. DA

b. NE

8. Smatrate li da stopu PDV-a od 25% treba smanjiti, povećati ili da ju ne treba mijenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

9. Smatrate li da bi mijenjanje stopa PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga imalo pozitivne učinke?

a. DA

b. NE

10. Kolika bi stopa PDV-a bila primjerena pri oporezivanju turističkih usluga, po Vašem mišljenju? (od 0% do 25%)

10%

EKONOMSKI FAKULTET U SPLITU

Split, 2018

Poštovani turistički djelatnici, molim Vas da popunite anketni list u svrhu istraživanja primjerene stope PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga !

1. Spol

a. muško

b. žensko

2. Jeste li zadovoljni dosadašnjim stanjem u turizmu?

a. DA

b. NE

3. Smatrate li da je strategija turizma u Hrvatskoj efikasna?

a. DA

b. NE

4. Smatrate li da hrvatska vlada dovoljno potiče turizam?

a. DA

b. NE

5. Smatrate li da je stopa PDV-a od 13% koja se primjenjuje samo na smještaj primjerena za naš turizam?

a. DA

b. NE

6. Smatrate li da povlaštenu stopu od 13% treba smanjiti, povećati ili da ju netreba mjenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

7. Smatrate li da je stopa PDV-a od 25% koja se primjenjuje na ostale turističke usluge primjerena na naš turizam?

a. DA

b. NE

8. Smatrate li da stopu PDV-a od 25% treba smanjiti, povećati ili da ju ne treba mijenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

9. Smatrate li da bi mijenjanje stopa PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga imalo pozitivne učinke?

a. DA

b. NE

10. Kolika bi stopa PDV-a bila primjerena pri oporezivanju turističkih usluga, po Vašem mišljenju? (od 0% do 25%)

8 %

EKONOMSKI FAKULTET U SPLITU

Split, 2018

Poštovani turistički djelatnici, molim Vas da popunite anketni list u svrhu istraživanja primjerene stope PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga !

1. Spol

a. muško

b. žensko

2. Jeste li zadovoljni dosadašnjim stanjem u turizmu?

a. DA

b. NE

3. Smatrate li da je strategija turizma u Hrvatskoj efikasna?

a. DA

b. NE

4. Smatrate li da hrvatska vlada dovoljno potiče turizam?

a. DA

b. NE

5. Smatrate li da je stopa PDV-a od 13% koja se primjenjuje samo na smještaj primjerena za naš turizam?

a. DA

b. NE

6. Smatrate li da povlaštenu stopu od 13% treba smanjiti, povećati ili da ju netreba mjenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

7. Smatrate li da je stopa PDV-a od 25% koja se primjenjuje na ostale turističke usluge primjerena na naš turizam?

a. DA

b. NE

8. Smatrate li da stopu PDV-a od 25% treba smanjiti, povećati ili da ju ne treba mijenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

9. Smatrate li da bi mijenjanje stopa PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga imalo pozitivne učinke?

a. DA

b. NE

10. Kolika bi stopa PDV-a bila primjerena pri oporezivanju turističkih usluga, po Vašem mišljenju? (od 0% do 25%)

8 %

EKONOMSKI FAKULTET U SPLITU

Split, 2018

Poštovani turistički djelatnici, molim Vas da popunite anketni list u svrhu istraživanja primjerene stope PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga !

1. Spol

a. muško

b. žensko

2. Jeste li zadovoljni dosadašnjim stanjem u turizmu?

a. DA

b. NE

3. Smatrate li da je strategija turizma u Hrvatskoj efikasna?

a. DA

b. NE

4. Smatrate li da hrvatska vlada dovoljno potiče turizam?

a. DA

b. NE

5. Smatrate li da je stopa PDV-a od 13% koja se primjenjuje samo na smještaj primjerena za naš turizam?

a. DA

b. NE

6. Smatrate li da povlaštenu stopu od 13% treba smanjiti, povećati ili da ju netreba mjenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

7. Smatrate li da je stopa PDV-a od 25% koja se primjenjuje na ostale turističke usluge primjerena na naš turizam?

a. DA

b. NE

8. Smatrate li da stopu PDV-a od 25% treba smanjiti, povećati ili da ju ne treba mijenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

9. Smatrate li da bi mijenjanje stopa PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga imalo pozitivne učinke?

a. DA

b. NE

10. Kolika bi stopa PDV-a bila primjerena pri oporezivanju turističkih usluga, po Vašem mišljenju? (od 0% do 25%)

8 %

EKONOMSKI FAKULTET U SPLITU

Split, 2018

Poštovani turistički djelatnici, molim Vas da popunite anketni list u svrhu istraživanja primjerene stope PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga !

1. Spol

a. muško

b. žensko

2. Jeste li zadovoljni dosadašnjim stanjem u turizmu?

a. DA

b. NE

3. Smatrate li da je strategija turizma u Hrvatskoj efikasna?

a. DA

b. NE

4. Smatrate li da hrvatska vlada dovoljno potiče turizam?

a. DA

b. NE

5. Smatrate li da je stopa PDV-a od 13% koja se primjenjuje samo na smještaj primjerena za naš turizam?

a. DA

b. NE

6. Smatrate li da povlaštenu stopu od 13% treba smanjiti, povećati ili da ju netreba mjenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

7. Smatrate li da je stopa PDV-a od 25% koja se primjenjuje na ostale turističke usluge primjerena na naš turizam?

a. DA

b. NE

8. Smatrate li da stopu PDV-a od 25% treba smanjiti, povećati ili da ju ne treba mijenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

9. Smatrate li da bi mijenjanje stopa PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga imalo pozitivne učinke?

a. DA

b. NE

10. Kolika bi stopa PDV-a bila primjerena pri oporezivanju turističkih usluga, po Vašem mišljenju? (od 0% do 25%)

8 %

EKONOMSKI FAKULTET U SPLITU

Split, 2018

Poštovani turistički djelatnici, molim Vas da popunite anketni list u svrhu istraživanja primjerene stope PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga !

1. Spol

a. muško

b. žensko

2. Jeste li zadovoljni dosadašnjim stanjem u turizmu?

a. DA

b. NE

3. Smatrate li da je strategija turizma u Hrvatskoj efikasna?

a. DA

b. NE

4. Smatrate li da hrvatska vlada dovoljno potiče turizam?

a. DA

b. NE

5. Smatrate li da je stopa PDV-a od 13% koja se primjenjuje samo na smještaj primjerena za naš turizam?

a. DA

b. NE

6. Smatrate li da povlaštenu stopu od 13% treba smanjiti, povećati ili da ju netreba mjenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

7. Smatrate li da je stopa PDV-a od 25% koja se primjenjuje na ostale turističke usluge primjerena na naš turizam?

a. DA

b. NE

8. Smatrate li da stopu PDV-a od 25% treba smanjiti, povećati ili da ju ne treba mijenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

9. Smatrate li da bi mijenjanje stopa PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga imalo pozitivne učinke?

a. DA

b. NE

10. Kolika bi stopa PDV-a bila primjerena pri oporezivanju turističkih usluga, po Vašem mišljenju? (od 0% do 25%)

8 %

EKONOMSKI FAKULTET U SPLITU

Split, 2018

Poštovani turistički djelatnici, molim Vas da popunite anketni list u svrhu istraživanja primjerene stope PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga !

1. Spol

a. muško

b. žensko

2. Jeste li zadovoljni dosadašnjim stanjem u turizmu?

a. DA

b. NE

3. Smatrate li da je strategija turizma u Hrvatskoj efikasna?

a. DA

b. NE

4. Smatrate li da hrvatska vlada dovoljno potiče turizam?

a. DA

b. NE

5. Smatrate li da je stopa PDV-a od 13% koja se primjenjuje samo na smještaj primjerena za naš turizam?

a. DA

b. NE

6. Smatrate li da povlaštenu stopu od 13% treba smanjiti, povećati ili da ju netreba mjenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

7. Smatrate li da je stopa PDV-a od 25% koja se primjenjuje na ostale turističke usluge primjerena na naš turizam?

a. DA

b. NE

8. Smatrate li da stopu PDV-a od 25% treba smanjiti, povećati ili da ju ne treba mijenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

9. Smatrate li da bi mijenjanje stopa PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga imalo pozitivne učinke?

a. DA

b. NE

10. Kolika bi stopa PDV-a bila primjerena pri oporezivanju turističkih usluga, po Vašem mišljenju? (od 0% do 25%)

_____

EKONOMSKI FAKULTET U SPLITU

Split, 2018

Poštovani turistički djelatnici, molim Vas da popunite anketni list u svrhu istraživanja primjerene stope PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga !

1. Spol

a. muško

b. žensko

2. Jeste li zadovoljni dosadašnjim stanjem u turizmu?

a. DA

b. NE

3. Smatrate li da je strategija turizma u Hrvatskoj efikasna?

a. DA

b. NE

4. Smatrate li da hrvatska vlada dovoljno potiče turizam?

a. DA

b. NE

5. Smatrate li da je stopa PDV-a od 13% koja se primjenjuje samo na smještaj primjerena za naš turizam?

a. DA

b. NE

6. Smatrate li da povlaštenu stopu od 13% treba smanjiti, povećati ili da ju netreba mjenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

7. Smatrate li da je stopa PDV-a od 25% koja se primjenjuje na ostale turističke usluge primjerena na naš turizam?

a. DA

b. NE

8. Smatrate li da stopu PDV-a od 25% treba smanjiti, povećati ili da ju ne treba mijenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

9. Smatrate li da bi mijenjanje stopa PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga imalo pozitivne učinke?

a. DA

b. NE

10. Kolika bi stopa PDV-a bila primjerena pri oporezivanju turističkih usluga, po Vašem mišljenju? (od 0% do 25%)

10%

EKONOMSKI FAKULTET U SPLITU

Split, 2018

Poštovani turistički djelatnici, molim Vas da popunite anketni list u svrhu istraživanja primjerene stope PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga !

1. Spol

a. muško

b. žensko

2. Jeste li zadovoljni dosadašnjim stanjem u turizmu?

a. DA

b. NE

3. Smatrate li da je strategija turizma u Hrvatskoj efikasna?

a. DA

b. NE

4. Smatrate li da hrvatska vlada dovoljno potiče turizam?

a. DA

b. NE

5. Smatrate li da je stopa PDV-a od 13% koja se primjenjuje samo na smještaj primjerena za naš turizam?

a. DA

b. NE

6. Smatrate li da povlaštenu stopu od 13% treba smanjiti, povećati ili da ju netreba mjenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

7. Smatrate li da je stopa PDV-a od 25% koja se primjenjuje na ostale turističke usluge primjerena na naš turizam?

a. DA

b. NE

8. Smatrate li da stopu PDV-a od 25% treba smanjiti, povećati ili da ju ne treba mijenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

9. Smatrate li da bi mijenjanje stopa PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga imalo pozitivne učinke?

a. DA

b. NE

10. Kolika bi stopa PDV-a bila primjerena pri oporezivanju turističkih usluga, po Vašem mišljenju? (od 0% do 25%)

10%

EKONOMSKI FAKULTET U SPLITU

Split, 2018

Poštovani turistički djelatnici, molim Vas da popunite anketni list u svrhu istraživanja primjerene stope PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga !

1. Spol

a. muško

b. žensko

2. Jeste li zadovoljni dosadašnjim stanjem u turizmu?

a. DA

b. NE

3. Smatrate li da je strategija turizma u Hrvatskoj efikasna?

a. DA

b. NE

4. Smatrate li da hrvatska vlada dovoljno potiče turizam?

a. DA

b. NE

5. Smatrate li da je stopa PDV-a od 13% koja se primjenjuje samo na smještaj primjerena za naš turizam?

a. DA

b. NE

6. Smatrate li da povlaštenu stopu od 13% treba smanjiti, povećati ili da ju netreba mjenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

7. Smatrate li da je stopa PDV-a od 25% koja se primjenjuje na ostale turističke usluge primjerena na naš turizam?

a. DA

b. NE

8. Smatrate li da stopu PDV-a od 25% treba smanjiti, povećati ili da ju ne treba mijenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

9. Smatrate li da bi mijenjanje stopa PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga imalo pozitivne učinke?

a. DA

b. NE

10. Kolika bi stopa PDV-a bila primjerena pri oporezivanju turističkih usluga, po Vašem mišljenju? (od 0% do 25%)

10%

EKONOMSKI FAKULTET U SPLITU

Split, 2018

Poštovani turistički djelatnici, molim Vas da popunite anketni list u svrhu istraživanja primjerene stope PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga !

1. Spol

a. muško

b. žensko

2. Jeste li zadovoljni dosadašnjim stanjem u turizmu?

a. DA

b. NE

3. Smatrate li da je strategija turizma u Hrvatskoj efikasna?

a. DA

b. NE

4. Smatrate li da hrvatska vlada dovoljno potiče turizam?

a. DA

b. NE

5. Smatrate li da je stopa PDV-a od 13% koja se primjenjuje samo na smještaj primjerena za naš turizam?

a. DA

b. NE

6. Smatrate li da povlaštenu stopu od 13% treba smanjiti, povećati ili da ju netreba mjenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

7. Smatrate li da je stopa PDV-a od 25% koja se primjenjuje na ostale turističke usluge primjerena na naš turizam?

a. DA

b. NE

8. Smatrate li da stopu PDV-a od 25% treba smanjiti, povećati ili da ju ne treba mijenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

9. Smatrate li da bi mijenjanje stopa PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga imalo pozitivne učinke?

a. DA

b. NE

10. Kolika bi stopa PDV-a bila primjerena pri oporezivanju turističkih usluga, po Vašem mišljenju? (od 0% do 25%)

8%

EKONOMSKI FAKULTET U SPLITU

Split, 2018

Poštovani turistički djelatnici, molim Vas da popunite anketni list u svrhu istraživanja primjerene stope PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga !

1. Spol

a. muško

b. žensko

2. Jeste li zadovoljni dosadašnjim stanjem u turizmu?

a. DA

b. NE

3. Smatrate li da je strategija turizma u Hrvatskoj efikasna?

a. DA

b. NE

4. Smatrate li da hrvatska vlada dovoljno potiče turizam?

a. DA

b. NE

5. Smatrate li da je stopa PDV-a od 13% koja se primjenjuje samo na smještaj primjerena za naš turizam?

a. DA

b. NE

6. Smatrate li da povlaštenu stopu od 13% treba smanjiti, povećati ili da ju netreba mjenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

7. Smatrate li da je stopa PDV-a od 25% koja se primjenjuje na ostale turističke usluge primjerena na naš turizam?

a. DA

b. NE

8. Smatrate li da stopu PDV-a od 25% treba smanjiti, povećati ili da ju ne treba mijenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

9. Smatrate li da bi mijenjanje stopa PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga imalo pozitivne učinke?

a. DA

b. NE

10. Kolika bi stopa PDV-a bila primjerena pri oporezivanju turističkih usluga, po Vašem mišljenju? (od 0% do 25%)

8%

EKONOMSKI FAKULTET U SPLITU

Split, 2018

Poštovani turistički djelatnici, molim Vas da popunite anketni list u svrhu istraživanja primjerene stope PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga !

1. Spol

a. muško

b. žensko

2. Jeste li zadovoljni dosadašnjim stanjem u turizmu?

a. DA

b. NE

3. Smatrate li da je strategija turizma u Hrvatskoj efikasna?

a. DA

b. NE

4. Smatrate li da hrvatska vlada dovoljno potiče turizam?

a. DA

b. NE

5. Smatrate li da je stopa PDV-a od 13% koja se primjenjuje samo na smještaj primjerena za naš turizam?

a. DA

b. NE

6. Smatrate li da povlaštenu stopu od 13% treba smanjiti, povećati ili da ju netreba mjenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

7. Smatrate li da je stopa PDV-a od 25% koja se primjenjuje na ostale turističke usluge primjerena na naš turizam?

a. DA

b. NE

8. Smatrate li da stopu PDV-a od 25% treba smanjiti, povećati ili da ju ne treba mijenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

9. Smatrate li da bi mijenjanje stopa PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga imalo pozitivne učinke?

a. DA

b. NE

10. Kolika bi stopa PDV-a bila primjerena pri oporezivanju turističkih usluga, po Vašem mišljenju? (od 0% do 25%)

_____

EKONOMSKI FAKULTET U SPLITU

Split, 2018

Poštovani turistički djelatnici, molim Vas da popunite anketni list u svrhu istraživanja primjerene stope PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga !

1. Spol

a. muško

b. žensko

2. Jeste li zadovoljni dosadašnjim stanjem u turizmu?

a. DA

b. NE

3. Smatrate li da je strategija turizma u Hrvatskoj efikasna?

a. DA

b. NE

4. Smatrate li da hrvatska vlada dovoljno potiče turizam?

a. DA

b. NE

5. Smatrate li da je stopa PDV-a od 13% koja se primjenjuje samo na smještaj primjerena za naš turizam?

a. DA

b. NE

6. Smatrate li da povlaštenu stopu od 13% treba smanjiti, povećati ili da ju netreba mjenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

7. Smatrate li da je stopa PDV-a od 25% koja se primjenjuje na ostale turističke usluge primjerena na naš turizam?

a. DA

b. NE

8. Smatrate li da stopu PDV-a od 25% treba smanjiti, povećati ili da ju ne treba mijenjati?

a. smanjiti

b. povećati

c. ne mijenjati

9. Smatrate li da bi mijenjanje stopa PDV-a pri oporezivanju turističkih usluga imalo pozitivne učinke?

a. DA

b. NE

10. Kolika bi stopa PDV-a bila primjerena pri oporezivanju turističkih usluga, po Vašem mišljenju? (od 0% do 25%)

_____